

SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje \$2.50
Kanadoj ir Lietuvoj \$3.00
Pasei metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoj ir Lietuvoj \$1.50
Skelbimų kainas klauskite #1aiškn
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National
League of America.
Consisting of 83 Branches, Located
in all largest cities of the U. S. A.
Represents over 10,000 Lithuanians
in the City of Boston and about
700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2408.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

KAINA 5 CENTAL.

No. 13

So. Boston, Mass., Kovo (March) 27 d., 1924 m.

Metai XI

Skandalai Šakojas

Prie Aliejaus Prisideda Degtinė ir Paveikslai.

WASHINGTON, D. C. Aliejaus skandalas taip išsiplėtojo, kad jau valdininkai yra kaltinami netik už ėmimą papirkimo pinigų už išnuomavimą valdžios aliejaus žemės, bet jau jiems prikiama ir kiti "graftai": sukalbis leisti uždraustus kumščėvimosi krutuomuosius paveikslus, išduoti iš sandėlių degtinę, papirkimas republikonų konvencijos užmokant jos iškaščius. Jei tyrinėjimas toliau eis, dievai žino kokių kaltinimų gali susilaukti didieji Washingtono valdininkai.

Svarbiausias degtinės skandalo liudininkas Howard Mannington dabar yra Paryžiuje. Tyrinėjanciosios Komisijos įprašytas Valstijos Sekretorius Hughes išsiuntė Amerikos ambasadoriui paklausimą, ar Mannington'as yra tenai. Reikia žinoti, kad nė Valst. sekretorius negali priverstinai ataukti iš užrubežės pilielį, kuris nėra papildęs tokio prasižengimo, už kurį viena šalis išduoda kitos prasikaltėlius. Kadangi Mannington nėra papildęs jokio prasižengimo, tad po prievarta negalės partraukti Amerikon liudyti.

Atsisako Liudyti.

WASHINGTON, D. C., kovo 24 d. Antras liudininkas atsisakė liudyti prieš aliejaus komisiją. Kiek pirmiau Harry F. Sinclair, kurs išgavo iš Valst. Sekr. Fall'o aliejaus kontraktus, griežtai pasakė, kad jis neis liudyti. Kad Senatas baigė formalumus, kaip patraukti Sinclair'ą atsakomybėn už paniekinimą teismo (contempt of court), ir antras liudininkas atsisakė liudyti. Šis antrasis liudininkas yra C. C. Chase, akėyzės rinkėjas El Paso ir Fall'o žentas. Šis atsisakė liudyti dėlto, kad jo liudymas galis kartais jį patį inkriminuoti. (Mat Suv. Valstijų teismas paluosuoja kiekvieną nuo liudijimo prieš save patį.)

Kriminalė Akcija Prasidės Apie Balandžio 10 d.

WASHINGTON, kovo 14d. Valdžios patarėjas šandie sugrįžo į Washingtoną ir pareiškė, kad įspainiojusieji į aliejaus skandalą bus patraukti kriminaliu budu prieš prisaiķintuosius District of Columbia apie balandžio 10 d. Prisaikintųjų vardai jau ištraukti ir prisaiķintieji bus sutvarkyti tuo po balandžio 1 d. Atlee Pomerene ir Owen J. Roberts, valdžios advokatai, išdavė raportą iš kelionės į Wyoming ir California, kur jie užvedė bylas už pasamdymą aliejinyčių Teapot Dome ir Elk Hills. Jie dabar imsis tyrinėti Edwardo L.

Doheny'o pasiulymą įtaisyti savais kaštais aliejaus sandėlius Pearl ooste ir ištirs, ar ten nėra kokių ženklų kriminalio prasižengimo.

Danzigas ir Klaipėda.

VARŠAVA, kovo 20 d. Lenkai įdukę už išrišimą Klaipėdos klausimo. Nors Lietuva negavo tiek teisių Klaipėdoje, kiek jai priklausė, bet mus "draugai" lenkai nepatenkinti išsprendimu neutralės komisijos, kurios pirmininkas buvo amerikietis Norman H. Davis, buvęs Suv. Valstijų pa-sekretorius.

Lenkų Seimas išleido aštriais žodžiais išreikštą rezoliuciją, reikalaujančią priėjimo prie marių. Sako — jeigu Lietuva gauna Klaipėdą, tai Lenkija turi gauti Danzigą be jokių apribėziavimų. Visi laikraščiai pritaria tokiam nusistatymui. Pasiremdama visuotiniu vienodu nutarimu, valdžia nutarė atvesti Tautų Lygos išsprendimą ir reikalauti naujo pergvildinimo Danzigo klausimo.

Ubagas Karaliaus Lovoje.

PARYŽIUS, kovo 24 d. Visas Paryžius šandie juokiasi, kad profesionalis elgėta nakvojo karaliaus lovoje. Mat Paryžius laukia atsilankymo Rumunijos karaliaus Ferdinando su karaliene Mare. Karališkai porai buvo parengti karališki ruimai ir karališka lova Quai d'Orsay. Kuni-gaiķstienė Peretti de la Rocca, direktoriaus pati, karalių ruimuose rado nepažįstamą žmogų, pakėlė triukšmą ir pašaukė policiją. Nepažįstamasis pareiškė, kad jis esąs elgėta, jis nakvojęs alei kur, kur jam pasitaiko, ir dvi paskutines naktis miegojęs karaliaus lovoje. Ir tokioje lovoje, esą, galima išmiegoti.

Bulgarija Mokės 25,000,000 Levas.

SOFIA, Bulgarija, kovo 24 d. Šandie užsienių ministeris Kollov sulgo su alijantų komisija, kad Bulgarija išmokės 25,000,000 aukso levas'ų iškaščių už užlaikymą okupacijos armijų po santaikos. Visa suma bus paskirstyta į dešimtį metinių mokėsių, su penkais nuosimčiais palukio.

Dievmaldystės Šokiai Bažnyčioje.

NEW YORK, kovo 24 d. Ne-paisant to, kad vyskupas W. T. Manning buvo priešingas, šv. Morkaus bažnyčioje buvo įvesta ritualiniai šokiai, pavadinti euritminiais. Šoko šešios merginos ir atvaizdino simbolinius dalykus: Gimimą, Mirtį, Skausmą, Smagumą, Sąvoką ir Nelytėtą žemės Dvasią. Šokiai buvo po-

piečio ir vakaro pamaldose.

Prabaščius sako, kad šokiai pirmiau už kalbą buvo vartojami išreikšti jausmus. Šių pamaldų su šokiais buvo pažūrėti daugelis kunigų ir jų didžiama pagyrė juos. Buvęs kunigas Madison Square Presbiterijonų bažnyčios, D-ras Charles H. Parkhurst išsireiškė: "Tokios pamaldos privalo sutikti tik paraginimą. Nieko nepageidaujamo šiose ceremonijose nebuvo. Pantomina buvo žavėtina ir ritualas turėjo aiškią dvasinę vertę."

Vokietijos Rinkimai ir Diktatorius.

BERLYNAS, kovo 24 d. Vokietijos Reichstagas (Seimas) buvo paleistas ir naujojo Reichstago rinkimai paskirti gegužės 5 d. Namaža sujudino Berlyną tulas Louis Haeusser, kurs pasi-skelbė, jog Vokietija turi išsiri-nti jį diktatoriumi, jei nori, kad kas gero būtų iš Vokietijos.

Šis Haeusser turi ilgus plaukus ir barzdą, kad išrodyti kaip Kristus. Jis buvo net-84 kalėjimuose ir beprotnamiuose, bet vistiek jis save laiko Vokietijos išganytoju. Jis šaukia mi-niomis: "Mano vokiečių liaudie! Pripažink tavo diktatorių, tavo kaizerį, tavo Bismarką, tavo Napoleoną, tavo Kristų, tavo Messiją, tavo valdoną — tavo Haeusser'į!"

Ir net tos rūšies žmogus randa gana pasekėjų.

Du Nauji Amerikos Kardinolai.

ROMA, kovo 24 d. Šį rytą slaptoje konsistorijoje Vatikane pakelta į kardinolus Mgr. Patrick J. Hayes, New Yorko arkivyskupas ir Mgr. George W. Mundelein, Chicagos arkivyskupas.

Ceremonijos atliktos su amžius senu ritualu ir su nepaprastomis iškilmėmis. Patys arkivyskupai iškilmėse nebuvo, kaip to reikalauja paprotys, tik apsigyvenimo vietose laukė žinios apie savo išauķstinimą. Tokis pranešimas apie išauķstinimą vadinasi "Biglietti."

Nubaudė Romaną.

KAUNAS, kovo 3 d. Pas II Nuovados Taikos Teisėją buvo svarstoma byla, kurioje prisiekusieji advokatai pp. Slezevičius ir Stašinskis kaltino Tarptautinio Banko direktorių pil. J. Romaną už garbės įžeidimą: butent už tai, kad Romanas viešai susirinkime pasakė, kad abudu advokatai Liet. Am. Audimo Korporacijos papirkti. Taikos Teisėjas pil. Romaną nuteisė 1 mėn. paprasto kalėjimo ir paskyrė jam 3000 litų kaucijos arba tuojaus pasodinti kalėjiman. ("Liet. žinios".)

JACKSONVILLE, Fla., kovo 24d. Laivas "Prezident Monroe" įstrigo į smėlėtą krantą. Jam didelio pavojaus nėra.

Didelis Sniegas Kansas Valstijoje.

GARDEN CITY, Kan., kovo 23 d. Didelis sniegas užėjo Kansas valstijoje. Per aštunias dienas nebuvo galima turėti jokio susisieķimo, nes keliai užversti sniegu, kad nė vežimai, nei traikiniai negalėjo išeiti. Daugelyje vietų gyventojams pritruko kuro ir maisto, nes visa komunikacija sulaukyta. Tūkstančiai darbininkų dirba atkasime keių, kad paleidus traukinius ir gyventojams neprisieķtų badauti, negauna. reikalingų gyvenimui produktų.

Vokietija jau Atmokėjo 88,412,439,000 Aukso Markių.

PARYŽIUS, kovo 24 d. Alijantų reparacijų komisija šandieną suvedė skaitlines ir Vokietijai kreditavo 88,412,439,000 vertės aukso markių, palatų įvairių tavorų, nejudinamo turto bei pinigais sumokėtų, kaipo kontribuciją už pralaimėtą karą. Ši atmokėta skaitlinė skaitoma iki gruodžio mėnesio 1923 metų.

Kunigas Nušovęs Gaspadinę Esąs Beprotris.

PITTSBURGH, PA., kovo 20 d. Teismo paskirta komisija ištirti protą kunigo John Grady, sv. Franciskaus katalikų bažnyčios prabaščiaus, kurs nušovė savo gaspadinę, šandie išdavė raportą, jog atranda, kad kun. Grady buvęs sumišusio proto.

Komisiją sudarė du daktarai ir buvęs teisdarys. Komisija pridavė raportą iš 800 mašinėle rašytų puslapių. Raportą priėmė teisdarys T. J. Ford apsvartyti. Vasario 13 d. senyvas prabaščius kun. Grady nušovė savo gaspadinę, pas jį išstarnavusią 25 metus.

Suareštuotas kunigas teisinosi, kad jam bevartant revolveris netyčia iššovė ir nužudė jo gaspadinę. Kiti klebonijos tarnai kitaip liudijo, ir kun. Grady suareštuota. Tada kaipkurie jo parapijonys ir jo draugai kunigai ėmė skelbti, kad jie mano, jog kun. Grady yra nesveiko proto. Sulyg jų reikalavimo ir buvo paskirta komisija ištirti kun. Grady proto sveikuma.

Lenkijos Ministeris Rezignavo.

VARŠAVA, kovo 22 d. Lenkijos vidurinių reikalų ministeris rezignavo. Jo vieton paskirtas Zygmunt Huebler, pirmiau buvęs prokuroras Apeliacijų teisme.

Italija Nerimauja dėl Besarabijos Kivirčių.

ROMA, vas. 22 d. Italijos valdžia dikčiai susirupinus dėl susi-

Sandaros Apsigynimo Reikale

Kun. Garmus apskundė "Sandarą," tai yra jos redaktorių V. J. Šliakį, kad "Sandaroje" tilpusi korespondencija iš Cambridge, Mass., apšmeižusi po prakalbą. Perskaičius skundą So. Bostono Municipaliam teisme, kun. Garmus reikalavo \$4000 kaucijos, bet teisėjas sutiko ant \$1000. Tolesnis dalykų tirinėjimas bus pradžioje balandžio mėnesio. "Sandarą" gina Bostono Universiteto tiesų profesorius Allen.

Kad apginti savo teises, Massachusetts, New Yorko ir Pensylvanijos Sandariečiai jau sukruoto rinkti aukas į "Sandaros" Apsigynimo Fondą; nepoigo tą patį išgirsim ir nuo Connecticut, Illinois, Ohio ir Michigan Sandariečių.

Ir netik vieni Sandariečiai turi pagelbėti tame dalyke, bet ir visi laisvę mylinti žmonės. Garmai mano, kad ėia jiems Lietuva, kur jie yra galėj, ir gali valdyti jiems netinkančius žmones, kaip jiems reikia. Amerikos Šuvenyntose Valstijose kiekvienas žmogus turi savo tiesas — ir skundėjas, ir skundžiamas. Tai dar nėr ko nusiminti, kad mūsų dešinieji sukruoto prieš pažangiuosius.

Bet už laisvę stojanti žmonės tankiai turi nukentėti, tai dvasia, tai kunu, tai pinigų.

Šiuom kartu esame priversti nukentėti pinigaiškai, bet esame priversti.

Sandariečiai! rengkime prakalbas, šaukime susirinkimus, ir rinkime aukas. Pasiskubinkime su gausiomis aukomis.

Aukas siųskite: A. Ivas, 327 E St., So. Boston, Mass.

"Sandaros" Apsigynimo Fondo Komitetas:
Nadas Rastenis,
Antanas Ivas,
Stasys Norkunas,
Simonas Jokubauskas,
Jonas Nauburys.

kirtimo Rumunijos su Maskolija už Besarabiją.

Italijos yra opus padėjimas. Ji pasirašė po išsprendimu, kad Besarabija tenka Rumunijai, bet to išsprendimo ne ratifikavo. Po to Italija užmezgė normalius ryšius su Maskolija. Dabar jei Italija ne ratifikuos išsprendimo, išrodys, tarsi ji eitų prieš Rumuniją, gi jei ratifikuos, tai išrodys tarsi būtų pusistačius prieš Maskoliją. O Italija norėtų būti gerumu ir su viena, ir su kita.

Jugoslavijos Kabinetas Rezignavo.

BELGRADAS, kovo 24 d. Jugoslavijos kabinetas su premieru Pachitch priešakyje šandieną rezignavo. Šio kabineto visi ministariai buvo radikalų partijos.

Maskolija Sutinka Gvarantuoti.

GENEVA, kovo 24 d. Sovietų Maskolija pranešė Tautų Lygos Sekretorijatai, kad ji sutinka pasirašyti po bendro gvarantavimo sutartim ir po nusiginklavimo susitarimu, Tautų Lygos rekomenduojamu visoms šalims. Kitos šalys, kurios atsakė ir sutiko su Lygos pasiulymu yra: Belgija, Suomija ir Estonija.

Frankas Smarkiai Pašoko.

NEW YORK, kovo 24 d. Nepaprastai smarkiai pašoko prancuzų frankas net 27 punktus, taip kad dabar frankas vertas 5.63 cento (pilna franko vertė yra apie 19 c.) Be abejonės, kad prie franko pakilimo daug prisidėjo tie šimtai milijonų dolerių, kuriuos Amerikos kapitalistai su Morgan'u priešakyje yra

Prancuzijai paskoline. Kiti sako, kad tokį franko pakilimą padarė gandai, buk prancuzai nutarę išsikraustyti iš Ruhr'o.

Žmogaus Kaukolė 500,000 Metų.

LOS ANGELES, Cal., kovo 24 d. Bekasant rusis naujiems namams, rasta žmogaus galvos kaušas, kuris gali būti seniausias iki šiol surastas. Atsilankę Carnegie'o Instituto mokslinčiai iš Washington'o, su D-ru J. C. Merfiam priešakyje, pareiškė, kad tai gali būti seniausias žmogaus palaikas, senesnis už Neanderthal ir už Pittdown žmogų. Manoma, kad šio kaušo savininkas gyveno koki 500,000 metų atgal. Kaušą beimdami darbininkai sudaužė, bet visos jo dalelės sujieškota ir sudėstyta. Iš kaušo galima spręsti, kad šis žmogus buvo mažesnis negu Pittdown žmogus, rastas Essex paviete, Anglijoje. Kaušas atiduota vietos muzėjui. D-ras A. J. Tieje, muzėjaus geologijos skyriaus perdėtinis, pasakė, kad jis nedarys jokių išvadžių, kol nebus padaryta tyrinėjimai.

Dėl Pasų Galiojimo Pratešimo.

Kaip jau buvo ankščiau paskelbta, turintiems Lietuvos Respublikos užsienio pasus, pasų galiojimas pratęsimas nemokamai, paėmus tik vieną dolerį žyminio mokesčio.

Kadangi yra asmenų savo laiku nepailginusių pasų galiojimą, tai šiuo pranešama, kad nuo 15 d. balandžio mėnesio visi savo laiku nepailginę pasų galiojimą turės užsimokėti 5 dolerius, mokestį lygų naujo pasų išdavimui. Liet. Atstovybė Amerikoje 1924 m., kovo mėn. 21 d.

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ĮSTOJO Į A. L. T. SANRADĄ.

- Prie 18 kp., Cleveland, Ohio.: Juozas Blaškevičius, Juozas Zalionis, A. Zdanis.
- Prie 67 kp., Amsterdam, N. Y.: Stasys Jezdauskas, Leonas Urbelis.
- Prie 9 kp., Cambridge, Mass.: Juozas Venckus.
- Prie 46 kp., Hartford, Conn.: Ona Plevokienė.
- Prie 16 kp., Worcester, Mass.: Jonas Rudnikas.
- Prie 55 kp., Wilkes Barre, Pa.: Kastantas Jurgelaitis.
- Prie 42 kp., Philadelphia, Pa.: Vincas Povilaitis.

KANDIDATAI Į A. L. T. SANDAROS CENTRO VALDYBĄ 1924 METAMS.

- Į Pirminikus: J. W. Liutas, New York. Dr. A. L. Graičiūnas, Chicago.
- Į Vice-Pirm.: N. Rastenis, So. Boston. S. Valančius, Chicago. J. A. Katkus, Pittsburgh, Pa.
- Į Sekr.-Adm.: K. Sidabras Cambridge, Mass. A. Kriaučialis, Worcester.
- Į Iždininkus: A. Ivas, So. Boston. St. Mockus, So. Boston. A. J. Gotautas, Worcester.
- Į Iždo Globėjus: J. Virbickas, Pittsburgh, Pa. J. Raukytė, Worcester. V. P. Jankauskas, So. Boston. A. Sapiega, Bridgeport, Conn. J. Kronkaičiūtė, Waterbury.

Į Pirminikus ir Sekr.-Adm. turime tik po du kandidatus, po tretį kandidatą negavome. Į Iždo Globėjus turime tik 5, vieton kas turėjo būti 6 kandidatai, kur trys renkami. Užklausi kai kuriems kandidatams į Iždo Globėjus yra išsiuntinėti, bet nesulaukus atsakymo, kad nesuvėlinus išsiuntinėti blankas kuopoms turėjome apsisistoti ant penkių. Tad gerb. Sandariečiai kaip Pirmininką, taip ir Sekretorių-Adm. balsuokite po vieną iš dviejų, o Iždo Globėjus tris iš penkių.

K. J. PAULASKAS, Dabartinis Sekr.-Adm.

BALSAVIMUI BLANKOS IŠSIUNTINĖTOS.

Sandaros Centro Valdybos balsavimo blankos jau išsiuntinėtos kuopoms. Kuopų valdybos tam tikslui šaukite susirinkimus, kad kiekvienas narys imtų dalyvumą balsavime. Blankų išsiuntinėjimas liko suvėluotas todėl, kad užklausti nominuoti kandidatai suvėlavo su atsakymais.

ATSIPRAŠYMAS.

Bespaudinant "Sandaros" No. 12, dėl jo atspaudinus susigadino laikraščio spaudinamas Presas ir tokiu būdu minėtas "Sandaros" numeris liko išsiustas diena vėliaus, negu paprastai buna išsiunčiama. Tad Sandariečiai ir "Sandaros" skaitytojai, jei minimą numerį gavote suvėluotai, malonėkite mums atleisti SANDAROS ADM.

SANDARIEČIŲ VEIKIMAS DIDĖJA.

Nežinurint, kad mūsų priešai puola ant mus, nežinurint, kad Klerikalai su Garmum priešakyje kimba prie Sandaros, Sandariečius neišmuša iš pozicijos ir veikimas kas diena didinasi.

Ypatingai yra linksma girdėti atbalsis iš New Yorko bei New Jersey Sandariečių Konferencijos, kur tarp kitko liko nutarta sudaryti tvirtą New Yorko bei New Jersey Sandariečių Apskričių. Minimų valstijų kuopos, susirinkusios į Apskričių, turės labai

tvirtą galę, nes yra skaitlingai kuopų ir bendrai galės nuveikti didelius darbus.

Taipgi smarkiai darbuojasi Pittsburgo, Ohio bei Michigan Sandariečių Apskritis. Neabejojame, kad tas Apskritis Seime parodys didelius vaisius savo darbo.

Conn. Valstijos Apskritis taipgi smarkiai darbuojasi, kiek tenka patėmyti, tai Conn. Apskričio kuopos trumpoje ateityje smarkiai prisirengusios taipgi daug nuveiks.

Naujosios Anglijos Sandariečių Apskritis iki šiol buvo priešakyje savo nuveiktais dideliais darbais. Ačiu juo energingai valdybai ir kuopoms, jis iki šiol buvo vienas iš veikliausių ir gausiausiai teikiantis paramą Sandaros organui. Taipgi minimas Apskritis yra pasibriežęs ateičiai didelius darbus.

Kaip matote, tai greitoje ateityje net keturi Apskričiai stos į lenktyniavimą.

Kuriose valstijose nėra Apskričių, tai kuopų yra pareiga juos sudaryti, nes kelioms kuopoms susibendrinus savas pajėgas yra daug lengvesnis ir našesnis veikimas.

Dabar belaukiant Seimą, kuopų yra pareiga šaukti savus susirinkimus ir apkalbėti tą reikalingą. Kiekvieno Sandariečio yra pareiga lankytis į susirinkimus ir bendrai svarstyti savo partijos reikalus. Kiekvieno yra pareiga prikalbinti ir savo draugą prisidėti prie Sandaros. Atsižvelgiant į paskutinę klerikalų politiką mes matom, kad jie jau aiškiai parodė savo dantis prieš pažangiąją visuomenę. Manant tokių klerikalų puolimą, pažangus žmogus negali daryti išvėdžiojimų, kad jis yra bepartysis, bet turi stoti prie partijos ir sudaryti tvirtą organizuotą pažangiąją jėgą, kuri galėtų tvirtai atremti juodojo internacionalo puolimą.

K. J. PAULASKAS.

APSKRIČIO TARIMAS.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Chicago Apskritis savo mėnesiniame susirinkime, laikytame vas. 29 d., 1924 m. d-ro Zimonto ofiso kambariuose, SLA Pildomosios Tarybos rinkimų klausime išreiškė pageidavimą, kad į minėtą Tarybą būtų išrinkta rimti ir ištikimi lietuvių reikalams žmonės, ir vienbalsiai rutarė, kad tas bus atsieta, jei į minėtą Tarybą bus išrinkti šitie kandidatai: Gegužis prezidentu, Kamarauskas vice-prezidentu, Paukštys iždininku, p-lė Jurgelaitė sekretorė ir Danielius su Žemantausku iždo globėjais.

Chicago Apskritis taipgi nutarė dėti visas galimas teisėtas pastangas tam, kad tas jų nutarimas įvyko. J. Laukis, ALTS. Ch. Apskr. Sekretorius.

Sandaros Kuopų Veikimas

HARTFORD, CONN.

Į Sandariečių Veikimo.

Kovo 1 d. A. L. T. Sandaros 46 kuopa buvo surengus viešą vakarienę, kurioje dalyvavo apie 200 svečių iš Hartfordo ir apylinkės. Sandariečių vakarienė labai gerai nusisekė, nes svečiai jautėsi labai užganėdinti tokiu vakaru. Tuli svečiai klausė laikurių vietos Sandariečių: kada kitą linksmą vakarą parengsit, sandariečiai? Mat sandariečiai nesigėdi lietuvišką vakarą parengti ir žaisti savo senelių papročiais.

Ceremonijos buvo pradėdant vakarienę: muzikai užgrajinus

lietuvišką maršą, svečiai pradėjo poromis sėstis už stalo; susirinkus už stalo vakaro vedėjas paprašė svečius atsistoti ir pagiedoti Lietuvos Himną. Atgiedojus "Lietuva, Tėvyne mūsų," sekė įvairūs svečių ir Sandariečių išsireiškimai. 1) kalba M. Grimaila ir B. Videikis; 2) P. Valiackaitė deklamuoja "Kodėl nusiminę;" 3) kalba M. Aukštakalnis ir P. Mikalauskas; 4) dainuoja Julia Ivanauskaitė "Bijūnelis" ir "Saulė raudona;" 5) kalba A. Stankevičius, T. Jelenovskis ir A. Kelenas; 6) A. Rastauskas deklamuoja "Lietuva, Tėvyne mūsų" ir "Senas Nemunas puikiai plaukia;" 7) kalba P. Levišauskas ir kiti Sandariečiai. Pasibaigus vakarienės programai ir atitūstinus vietą prasidėjo šokiai — vien tik lietuviški, kas buvo labai smagu žiūrėti, kaip dideli ir maži šoka, kad net viskas ruksta, lyg sakytum Lietuvoje.

Už tokios didelės vakarienės surengimą didelę garbę priklauso Sandarietėms ir Sandariečių moterims už jų didelį pasidarbavimą. Sandariečiams darbo ir auklojo gražius daiktus dovanoms laike vakarienės A. Valkevičienė, A. Gežiūrienė, dėl valgių auklojo M. Levišauskienė, V. Valeckienė ir P. Smitaitė. Vyrai taipgi neatsiliko: B. Videikis, A. Rastauskas ir J. Kmeliauskas. Taigi šitokia parama daug sutaupe kuopai pinigų. Vakarienės surengime daugiausia pasidarbavo A. Valkevičienė, V. Valiackienė, M. Levišauskienė, A. Gežiūnienė ir P. Smitaitė. Aš manau, kad Hartfordo Sandariečiai rengs kas metai tokią gražią ir linksmą vakarienę, už ką Sandariečiai pagirtini.

Šįmet Hartfordo Sandariečiai veikė pusėtinai. Apart vakarienės buvo surengę vieną balių, iš ko nemažai pelno kuopai liko. Kaip man teko girdėti, tai kuopa rengiasi ir vasaros sulaukus prie didelio veikimo, nes Hartforde įvyks A. L. T. S. Conn. Apskričio išvažiavimas birželio 22 d. Kuopa taipgi rengiasi prie pikniko.

Taigi, gerbiami Sandariečiai ir Sandarietės, visi kaip vienas prie darbo, rengkimės kas kaip galime, nes visi gerai dirbdami padarysim daug naudos sau ir mūsų garbingai organizacijai Sandarai ir mūsų tautai.

Jočiunietis.

PITTSBURGH, PA.

A. L. T. Sanaros 36 kuopos susirinkimas bus nedėlios vakare 7:30 valandą, balandžio 6 d., L. M. D. Name. Todėlei visi nariai malonėkite dalyvauti, nes, viena, tai jau bus suėję trys šių metų mėnesiai ir kuris neušimokės už šiuos metus per šį nitingą, tam "Sandara" bus sulaikyta, nes neužtenka tik vadinti save Sandariečiu ir gauti "Sandarą," bet priedermė užsimokėti ir gaut da naujų narių, kad užrašytų "Sandarą." Daugeliui yra išsiuntinėtos atvirutės, kur pažymėta, kiek reikia da mokėt, kad už visus šiuos metus užsimokėjus, kaip Centras prašo, kad visi nariai užsimokėtų už visus metus. Todėl, kurie gausit atvirutę, ar negausit, pasistengkit šiame susirinkime but, nes bus balsavimas Centro visos Valdybos ir rinkimas delegatų į A. L. T. Sandaros Seimą. Taip pat rinkimas delegatų į Apskričio suvažiavimą, kuris bus balandžio 13 d., Pittsburge. Čia bus aptarta kaslink dovanų Ohio, Mich. ir Penn. Apskričio. Daugelis sandariečių turi paėmę knygetes išplatinimui, todėl pasistengkit visi lyg Apskr. suvažiavimo parduot ir priduoť knygetes prieš suvažiavimą.

Taip pat visi patėmijot, kad nus organą "Sandarą" kun. Garmus apskundė. Todėl mus turėtų šie įvykiai visus sujudint prie veikimo. Taigi visi į mitingą, o čia apsvarstysim viską, kaip geriausia veikus.

Fin. sekr. J. Virbickas.

CLEVELAND, OHIO.

A. L. T. Sandaros 18 kuopos buvo mėnesinis susirinkimas kovo 11 d. Lietuvių svetainėje. Narių susirinko gana skaitlingai,

mat visi susidomėję Sandaros reikalais dar prieš busiantį susivažiavimą. Prisirašė keli nauji nariai. Gautas cirkuleras iš Centro Valdybos su nurodymu, kaip turime laikytis reikale rengimo prakalbu Neo-Lithuania atstovams. Nutarta virėminnėtame klausime laikytis neutraliai.

Komisijų raportai ir įnešimų suvažiavimui komisija raportavo, kad rengia visą eilę naujų įnešimų. Kita komisija raportavo, kad jau vieta piknikui paimta, Trečia, kad ruošiamasi su perstatymu "Dvikojo Katino" balandžio 27 d. Taip pat buvo pranešta, kad yra šiandieną vietinio Sandaros Apskričio susivažiavimas balandžio 13 d. Pittsburg, Pa. Nutarta dalyvauti, ir išrinkta 3 atstovai. Pakeltas klausimas kaslink dalyvavimo Sandaros susivažiavime atidėtas sekančiam susirinkimui.

Tai vienas iš didžiausių arba net ir didžiausių darbus guli ant 18 kp. narių, žai yra išplėtimas kodaugiausia knygučių Apskričio, kad tuomi atsiekus tikslią įgyjant Sandarai naują inotype. Nors iš vietinių laikurie patykomis tą darbą gana pasekmingai varo ir prie pabaigos padarys surprizą, bet komisijos sekretorius (kuriam yra viskas zinioje) pradeda laikurių viešai pasidarbavimą garsinti, tuomi pamatuodamas kad sužinoję kiti irgi nepasiduos. Bet kaip kurie tuomi nepatenkinti, kad jie negalėjo padaryti surprizo, kitus nustebinaučių. Pastaruoju klusimu turėtų susitėmėti visi Sandariečiai iki vienam. Tai yra tik po mažą dalelę prisidėdami, o kruvon sudėjus turėsim gerus vaisius.

Tiktai sukruksime, ir vaisiais patys naudosisim ir džiaugsimės. Tadgi į darba!

A. Praškevičius, 18 kp. užr. raštininkas.

RACINE, WIS.

Sandaros Klubo vakarienis.

Kovo 2 d. Sandaros Klubas 3 val. po pietų Turner Svetainėje buvo suruošęs teatrą su šokiais. Programas šitoks: statyia scenoje "Vargšas Tadas," dviejų vaizdų škiecas. Lošime dalyvavo šie asmenys: Tadas Giriutas — M. Kasparaitis; Marė, jo pati — G. Erzikevičiūtė; Pranas Jargonis, daktaras — Stasys Statkevičius; Verutė, Giriotų tarnaitė — Ona Lizdaitė. Veikalas suvaidinta vykusiai. Apart to, p-lės Petkiutės padainavo porą dainėlių. Buta ir svečių net iš Bostono — Kazys ir Dėde. Jiedu turėjo pasikalbėjimą apie dėdės nelaimę, kuris iš parapijos privogtus dešimtukus grįždamas nanno išbarstė. Kazio rolę atliko M. Matkus, Dėdės — Juozas Rusis. Publikai suteikė daug juokų. Dar suvaidinta gyvi juokai: Mariutė, Dziogs ir jo moteris. Mariutės rolę — O. Lizdaitė, Dziogs — M. Matkus, jo moteris — Agnė Butkytė. Pasibaibus programai tęsėsi šokiai iki 11 v. nakties. Kaip programos, taip ir šokiai išėjo kopuikliausiai, duodant klubui \$35.00 pelno. Vis dėka sumaniems rengėjams, Adomui Cibai, Onai Šimenaitei, Matui Matkui ir Agnei Eutkytei. Ačiu jų pasidarbavimui netik ką lietuvius palinksmino, bet dar ir pelno liko — puiku! Iš publikos teko girdėti sakant, kad jiems šis programos patikęs už visus geriausiai. Neilgas ir visko maišytai po truputį buvo.

Sandaros Klubas bujoja. 1922 metais pabaigoje gruodžio mėnesio šis Sandaros Klubas įsteigtas pilnoje A. L. T. S. 35 kuopos globoj. Tuomet paimtas mažas ir nepatogus kambarys, nes neturint geresnės vietos privesti buvome it kiškiai po lauzū skursti vienus metus ir tris mėnesius. Pradžioje šio mėnesio atrasta tinkamesnė Klubui vieta, kuri be jokių ceremonijų aima ir padaryta sutartis dviems

metams, o vėliaus, jei sandariečiai norės, gali atnaujinti trejiems metams. Nauja Klubui vieta yra pačiame miestelio viduryje, skersai gatvės prieš miesto svetainės, viršuj American Express Co. ofiso, antrašas šitoks: 310 Main St. Į nauja vietą persikelta gyventi kovo 16 d. Keletas sandariečių pasišventusiai daug dirba prie papuošimo, butant Antanas Gerčius, M. Matkus, S. Čiuplinskas, J. Rusis, A. Cibas ir kiti. Jaunimo Ratelis, kuris veikia po Sandaros 35 kuopa, pirkto vartotą pianą už \$100.00 ir jau persikraustė į naują vietą. Žada pradėti jaunuoliai platų lavinimosi darbą. Nauja Klubo vieta už senąją trigubai didesnė ir švaresnė, didžioji svetainė dydžio 35' pėdų ilgio ir 20 pėdų pločio. Prie to drapanoms susidėti yra atskiras ruimas, galė mažiems susijungimams ir sykiu kaipo virtuvė ir sandėlio ruimas, taipgi nemažas, ketvirtainiai bus po 20 pėdų. Iš priekio nuo gatvės trys langai, padaryti trys ruimai ofisams, kuriuos apnuomavo p. J. Pilipas, manąs įsisteigti savo biznį Real Estate ar ką kitą. Sandaros 35 kuopai už tą visą reikės mokėti rendos į mėnesį \$30.00, šviesa ir vanduo. Du karta brangiaus kaip kad už senąją. Už tai iš šalies turėsime įplaukų: už ofisus mažiausia \$15.00. Taip pat bus galima mažus parengimus tankiai ruošti, kurie vis atneš pelno, dar už nitingus į mėnesį pareis į \$5.00. Tokiu būdu tikimės apsimokėti rendą ir tuom pačiu visi piniaus liks patenkinti. Nereikia pamiršti ir tą, kad mes per metus laiko mokėdavome į mėnesį po \$15.00. Pradėjome Klubą neturėdami nei vieno cento. Ir štai po metų laiko, eidami į naują gražią švarami toki didelį burelį Jaunimo Dramos Ratelį, kuris jau turi 25 narius, daug mums padės veikime, priduos gyvumo. Ką, kur ir kada tik Sandariečiai veikia, visuomet mes turim pasisekimą, dėlto, kad visi veikiame sutartinai. Ką vienas pradeda, jam visi padeda. Taip, o ne kitaip turime laikytis ir ateityje. Kas be to, kad kartais iš daugybės visokių užsiėmimų žmogus lieka su nervuotas, tokiu atveju jei ir estė kartais maži nesusipratimai, tai niekis, mažmožis. Dabar, gerbiami sandariečiai, turėdami vietą naudokimės ją, lavinkimės kas kam patinka visus penkius vakarus savaitėje, o sulaukę šeštadienio ir sekmadienio neprošalį visiems draugiškai susijus pasilinksminti, pašokti, padainuoti, žaisti įvairius žaidimus ir tt.

Bile sandarietis eidamas pro šalį nepamiršk atlankyti Klubo. Dursys bus laikomos atdaros nuo 8 val. ryto iki 12 v. nakties. Stengkimės sutraukti visus lietuvius Racine esančius po Sandaros vėliava.

M. Kasparaitis.

Mūsų visi politikai vis peikia lenkus už jų pėšrumą ir skriaudas Lietuvai daromas, ir tyli apie tikruosius intrigantus prancus, kurie dirguoja lenkus. Ne užmirškime, kad lietuviams išvijus prancus iš Klaipėdos, tuomi užsitraukėme ilgą prancų pagiežą už toki pažeminimą. It iš oro iškrėtė lietuviai emė ir sumušė prancus it amerikoni vokiečius. Ir žulikas Vilnių užėmė tiktai pagal prancų programą. Juk ką lenkai tik padaro ar užsimano, tai prancai vis patvirtina.

Lietuvos Nepriklausomybės šventė bus perkelta iš Vasario 16 d. ant Gegužės 15 d., kurioje tai dienoje bus galima surengti didžiū procesijų. Vasaryje šalta ir daug sniego.

A. L. T. Sandaros DEŠIMTASIS SUKAKTUVIŲ SEIMAS!

Šiuomi paskelbiame, jog Dešimtas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Seimas, sulyg pastarojo Seimo nutarimo, ir Centro Valdybos patvarkymo, įvyks

Gegužės 8, 9 ir 10 d. d. Worcester, Mass.

LIETUVIŲ SVETAINEJE.

29 Endicott Street, Worcester, Mass.

Šiuomi prašome visų kuopų, kurios siųs delegatus į busiantį Seimą, iš anksto pranešt Seimo Rengimo Komisijai, kiek delegatų siųs, kad žinotume kiek vietų viešbučiuose privalome parupinti, nes vėliaus vietos tampa kitų užimtos.

SEIMO VAKARAI.

Bus visi su programais. Pirmą vakarą, Ketverge, bus delegatų priėmimui iškilminga vakarienė, kad duot progą visiems pasipažint ir bendrai pasikalbėt apie Seimo užduotis. Antrą vakarą, Pėtnyčioje, bus prakalbos, kuriose kalbės pirmaeiliai kalbėtojai. Trečią vakarą, Subatoje, Seimo užbaigimui bus pasilinksminimo balius, duodantis progą delegatams susipažint su vietiniais lietuviių veikėjais.

Seimo Rengimo Komisijos Kanceliarija:

Kuopos, Delegatai ir šiaip Sandariečiai, kurie turės kokius reikalus prie mūsų, visi malonėkite kreiptis šio kiu antrašu: Seimo Rengimo Komisija, 81 Endicott St., % A. Kriaučialis, Worcester, Mass.

Seimo Rengimo Komisijos Valdyba:

Pirmininkas J. Pileckis. Sekretorius J. Kaulakis.

P. S. Vietą delegatų apsisistojimui ir kelrodį į Seimo vietą, paskelbsime vėliau, prieš pat Seimą.

Lietuvių Kalbos Žodynas

Jau atspaudinta I sąsiuvinis "Lietuvių kalbos žodyno," išleistas švietimo Ministerijos. Sudarė K. Buga. Apart tikrojo žodyno dalies, kuri turi 80 puslapių didelio formato, šiame pirmame sąsiuvinyje yra visokių įvadinųjų straipsnių 64 puslapiai.

Pirmiausia eina "Ivadas" su p. Bugos paaiškinimu, kaip jis tapo žodyno rengėju. Šeša sutrumpinimų ir ženklų paaiškinimas, "Kirčio ir peregaidos mokslas," kur paviršutiniai perbėgta kone visa lietuvių kalbos etimologija kirčio žvilgsniu, "Lietuvių tauta ir kalba bei jos artimieji giminiaičiai."

Tikrojo žodyno 80 pusl. aprėpia žodžius nuo a iki antrūkukas, taigi pirmas sąsiuvinis jima gal tik pusę žodžių, prasidedančių iš raidės a — is to gali spręsti, kiek viso žodyno bus. Regis ims trejats metų, kol jis bus pabaigtas. Tada busias atspaudintas mažesnis lietuvių kalbos žodynas, tinkantis lietuviams rašėjams ir abelnai visuomenei. Dabartinis žodynas yra, regimai, skiriamas mokslinėms ir lingvistams ir kalbos tyrinėtojams. Pats autorius šį žodyną greičiau laiko medžiaga žodynui, negu apdirbtu žodynu. Įtalpinta visi žodžiai, kurie tik pateko lietuvių spaudon, bet su pažymėjimu, kad tai svietimas žodis. Pav., prie žodžio abajentnas paaiškinta, kad tai iš lenkų obojety ir kad žodis rasta "Senas Ąksa Altorius" (rusų raidėmis), 1866 m., ant 113 puslapio ir "Dawatų Knygoje," 1864 m.

Taigi šis žodynas nėra visuomenei skiriamas, ir gal dėlto jo spaudinama tik 2000 egzemplorių. Kalbos tyrinėtojai, be abejonės, nenorės be jo apsieiti, dėlto turi pasiskubinti jį įsigyti, kol jis eina sąsiuviniais, nes vėliau vargu bus galima jį gauti.

Žodynas yra dabar daromas ir žodžiai jį yra renkami. Autorius prašo, kad jam siųstų iš visų Lietuvos užkampių žodžių, žmonių vartojamus, kad būtų galima sudėti kaip galint daugiau, kad jį šį žodyną patektų kiek galint arčiau visų žodžių. Pirmam sąsiuvinyje įdėta tokis atsiliepiamas:

Žodyno reikalai.

Žodynas eis sąsiuviniais, po 60 puslapių. 9-10 sąsiuvinių sudarys tomą. Pirmuoju du sąsiuviniai bus storesniai, nes juosna, be žodyno 80 puslapių, įeina dar ir "ivado" po kelis lankus.

Be leidžiamoj žodyno rengiu dar ir kitą, kelis kartus mažesnę, kuriame tebus palikti vien tik tie žodžiai, kurie tėra vartojami rašomojoje kalboje. Prie rašomosios kalbos žodyno žariuo si tegalėsias prilitpti vos tik po trejų metų.

Gero ir tobulo žodyno parašyti vienas žmogus negali. Žodyno darbas, mat, reikalingas yra talkininkų. Juo daugiau bus geru ir atsidadusių darbui talkininkų, juo bus turtingesnis ir toulesnis žodynas.

Siame žodyno sąsiuvinyje, be abejo, kiekvienas atidus skaitytojas ras nemaža trukumų ir klaidų. Gali pasirodyti, kad čia trukstama ne vieno žodžio, kad kito žodžio esama netikusiai paaiškinto arba parašyto. Be to, beveik kiekvienam žodžiui liaudies kalboje talkininkai galės sumedžioti daugiau sakinių. Juo daugiau žodis turi sakinių, juo jis yra brangesnis žodynui. Geistina būtų, kad žodyne plikų žodžių, vadinasi, neturinčių sakinių, visai nė nepaširodytų. Todėl kviečiu visus lietuvių kalbos mėgėjus siųsti man kuodaugiausia žodyno medžiagos, kuri bus sunaudota tolimesniuose šio žodyno sąsiuvinuose ir mažajame (rašomosios kalbos) žody-

ne. Tų žodžių, kurie jau išspaudinti, medžiaga irgi nežus, nes ji bus įdėta papildomajam toman, kuris bus atiduotas spausti išleistas visą žodyną.

Kas rinktina yra žodynui bus aišku talkininkui ir be paaiškinimo iš mano žodyno. Čia turiu pasakyti kelis žodžius dėl žodyno medžiagos rašymo. Kiekvienas žodis ar sakinyš rašomas yra tam tikro didumo laiškelin (kortelėn). Laiškelyje pažymima yra žodžio geografija (parapija, kurioje žodis arba sakinyš yra girdėtas). Laiškelyje pasirašo žodžio padavėjas — žodyno talkininkas.

Štai toje laiškelyje, kuriuo turėtų naudotis žodyno talkininkai, pavyzdys:

(Čia užbrėžta keturkampis apie 3/4 ir 2/4 colio didumo)

Kaip yra užpildomi šitokie laiškeliai, bus nuomanu iš šių pavyzdžių:

1. **Lauktuvės** — laukiamoji dovana. Ana žiūkį radau ragaisį kepant, tai atėmęs lauktuvių parvežiau. Daukšiu ap. — A. Kirtiklis (Mariampolės Rygiškių Jono gimnazijos mokinys).
2. **Buklus** — prityręs, daugelyje vietų buvęs. Jis — žmogus buklius. Javaravo val., Mrj. aps. — J. Dabulevičius (Mrj. Ryg. Jono gimn. mokinys).
3. **Žvangas** (priegaidė? K. B.) — aklas, spangas. Arklys žvangas. Važnyškių kaimas, Gudelių II val., Mrj. aps. — A. Galinis (Mrj. R. J. g. mok.).
4. **Suduonia** — Liudvinavo val. (Mrj. ap.) upelis. Zuz. Staugaitytė (Mrj. R. J. g. mokinė). A. Kirtiklis rašo Suduonė. Kaipgi ištikrųjų? K. Bg.
5. **Gruinės** — Tursučių (Sunsų val., Mrj. aps.) kaimo lankos. Kl. Kačergius (Mrj. R.J.G. mok.). ("Sandaros" linotipo mašinai esant be priegaidinių ženklelių, negalėjome įdėti priegaidės ant aiškinaujų žodžių. Red.)

Žodyno laiškeliams medžiagos duoda netik liaudies, bet ir rašytai kalba. Panašiai rašoma yra laiškeliai ir iš rašytinių kalbos paminklų, pav.:

1. **Žiaurus** — skardus: par didelį auksztą ir žiaurį kalną ropoti i auksztibes. Daukanto Budas 92—18.
  2. **Žarynas** —? krumis ir žarynus sken, korius skynimus paprastaj lydimais wadin. Daukanto Budas 76-7.
  3. **Spejguotie** (ž. adv.) — kada esti spejguota. Ugnis mus szildo ziema ir spejgoutij bei dziowen szlapjurgiuj atejos. Daukanto "Ugnės. Knigėlė" 3—8.
- Šitaip rašytą žodyno medžiagą prašau man siųsti šiuo adresu: Kaunas, Vilniaus gatvė, Nr. 2, profesorui K. Bugai.
- Talkininkų vardai, kurie žodynui bus suteikę ne mažiau šimtą laiškelių su trukstančiais mano rinkiniui sakiniams arba žodžiais, bus įrašyta tam tikran sąrašan, kuris bus pridėtas prie žodyno.
- Kad šin mano balsan atsišauktų vienai tiktai vienas nuošimtis skaitytojų, tai ir tuo bučiau patenkintas, nes gaudiau virš dvidešimtį naujų talkininkų.

Kaunās,
1924 m. sausio 15 d.

Mykolas Lasauskas.

Vargdienio Meilė

Kas iš tos meilės, minčių
Kas iš tų svajonių, kančių,
Kuomet gyvenimas žiaurus?
Vėtra... ir tamsus ir niurus.
Kas iš tos meilės žmonijos
varguose—
Kaip jurų bangose?
Tauragės Stotis.

"Kazokas"

(Tarnaitės apsakymas.)

Nors jau bus gal šeši metai, kaip pasibaigė didysis karas, bet žmonės dar vis atsimena jo baisiuosius darbus. Dažnai kalba, pasakoja, rašo laikraščiuose, ir taip rodo viską gyvai nupasakoja. Rodos, ne vienas pasakytų: seniai karas pasibaigė, tai ir apie jį ir minėti nenaujiena. Bet vienas atsitikimas taip man giliai atmintyje pasiliko, kad niekaip jo negaliu užmiršti. Yra tai trumpa—ir baisi istorija, kurią čia noriu apipasakoti. Gal dauguma biau-rėsis ją skaitydami,—tai prašau atleisti man, kaip silpnam sutvėrimui už tai, kad tokį šlykštų darbą drįsau į laikraštį rašyti.

Buvo šaltas žiemos vakaras. Po dienos darbų visi susirinkę stuboj sėdėjome, gaspadinė ir tarnaitė verpė, kaimynų mergaitė, kuri buvo atėjus vakaroti pas mus, sėdėjo gale stalo ir mezgė pantiaką. Aš prie krosnies sėdėjau ir šildžiausi, ir taip sau ramiai leisdamį ilgą žiemos vakarą — dalinomėsi atsiminimais. Kaimynaitė Marė buvo neseniai grįžus iš Rusijos, toji pasakojo savo vargus-bėdas datirtas Rusijos "Rojuje." Mes vėl šį tą atsiminėme apie vokiečius, rusus ir apie garsingus kazokus. Kaip tieji čia ir peržengė Vokietijos sieną kovojo beginklius žmones, ir buvo užsitraukę ant savės didžiausią neapykantą iš vokiečių pusės, kaip jų gyvų i belaisvę vokiečiai neėmė, tik sugavę — mirtinai nukovojo — nužudė. Tarpe kit-ko atsiliepė tarnaitė. Paklausykite! Aš papasakosiu apie mirtį vieno kazoko. Mes nutilom, o tarnaitė pradėjo pasakoti.

—Rodosi 1915 metuose tarnavau aš Mockavos kaime pas ukirniką. Tą žiemą didžiausi vokiečių pulkai skersavo skersai ir išilgai po Suvalkiją. Ir taip rodos apie pradžią kovo mėnesio rusai juos atstumė net į Mockavą, ir vieną šaltą giedrų vakarą vokiečiai aplėdo mūsų liniją ir išsikraustė į antrą liniją liak Kalvarijos. Šaudymų beveik nebuvo, tik retkarčiais susišaudydavo rusų ir vokiečių žvalgai link šilėnų kaimo ir Zelenkos pamiškėj. Buvo jau tamsu. Po vakarienės aš pabaigusi ruošos darbą išnešiau šuniui lakti. Tik visai netoli namų išgirdau nežmonišką dejavimą u! u! u! Persigandau ir greitai, nieko nelaukdama, pastačiau puodą šuniui, o pati smukau į stubą. Pasakiau šeiminikei, kad kas už tvartų bėsimai užia, dejuoja. Šeiminkas išėjo pažūrėti, ir netrukus keliomis minutomis klausom atdejuoja į stubą. Atsidarė durys. Žiurau, šeiminkas įveda didelį nuogą žmogų, visą kruviną. Aš tik suklykiau, ir smukau pro juos į kamara. Paskui mane atbėgo ir šeimyninkė. Stuboje liko tik šeiminkas ir jo tėvai su tuom ligoniu. Ir ištikrųjų buvc baisesi sudarkytas žmogus, nupiauta ausys, nosis, išpiautas liežuvis, priegtam dar išromytas, ir paleistas nuogas ir basas ant šalčio. Šnekėti negalėjo, vientik dejavo u! u! u!

Šeimyninkas atnešė šiaudų, paklojo, paguldė, apavė kelinėmis, apvilko marškiniams, šiltai užklojo.

Galop sugrįžome ir muđvi su šeimyninke iš kamoros. Šeiminkai ir jo tėvai ėmėsi jį kalbinti, klausinėti jo, kas jis yra, kas su juomi atsitiko, bet nelaimingasai negalėjo nieko, apart dejavimų ištarti. Senutė pradėjo raudoti: suneli kareivėli! kokios tu kankynės sulaukėi, tave motynėlė sveiką ir gražų į karą išleido... dabar dienelė po dienelės laukė tavęs sveiko ir gražaus sugrįžtant, gal nei sapnotti nesapnavai, kad tu nuo visų aplais-

tas, tokiuose baisuose kentėjimuose turi užbaigti savo jaunas dieneles.

Ir kas jis buvo per vienas negalėjome sužinoti, nedavė mums jokio ženklų. Ar jis buvo rusas ar vovietys, ar kazokas, ar kokis kitokis, bet vienok buvo baisu ir gaila jį jį žiūrėti, visgi žmogysta, ir taip imtas ir apdraskytas, apipiaustytas, nuo visų aplėistas, nuogas, ir sušales. Kalbėjomėsi tarp savės: tai vis karo darbeliai, tai tikras pragaras ant šios žemelės pasidarė. Apie kokią 3-ą valandą naktį nelaimingas numirė. Antrytojaus auštant pasišaukėme kaimynų ir pradėjome tyrinėti kas jis gali buti. Išėjome ant tos vietos, iš kur šeiminkas jį paėmė, ir nuo ten rado me kraujų šliužė. Buvo ju atšlaužta nuo Zelenkos miško palei gelžkėlį, ir galutinai apalpes gulėjo už tvartų ant pievukės. Kaimynai pradėjo spėti, kad tai bus kazokas, nes, sako: vokiečiai dažnai su jais panašiai pasielgė, o kaip vakar žvalgai šaudėsi, tai jis galėjo patekti jiems į rankas. Lavoną numešė ant kaimo kapinių ir užkasė.

Pabaigė tarnaitė pasakoti, bet mums tas reginys nuogo kruvino žmogaus ilgai stovėjo prieš akis, ir naktį užmigė apie jį sapnavome.

I s Juodpurvis.

Verpetas.

Kai Pažvelgiu

Kai pažvelgiu į berželį,
Kurs naktelę apraudojęs,
Ilgėsyje perrymojės
Linksmi šypsos pas darželį.

Man širdužė, lyg seselių,
Aidūželiais prisipildo,—
Skausmo jures slėgia, dildo
Tas šypsojimas berželio.

Vakarūžės naktūželė,
Kai išgirstu aš slaptinę,
Kilnio jausmo, tai meilingą,
Tą lakštutės dainuželė.

Man svajonės pasipyla
Po pievutės, po platybes,—
Iš krutinės, iš gylybės
Meilės jausmas kyła, kyła.

Kai užburtąją naktūžę
Audžia svajas šilkinėles,
Skina, pina jausmo gėles
Bernužėlis ir mergužė,

Aš to žaismo sužavėtas,
Netyčiomis, į žvaigždėtą,
Dangaus skliautą, užkėrėtą,
Siuncia šypsenas saulėtas.

Bet kaip žmogaus širdį kietą
Aš atrandū nejučiomis,
Tuoj pranyksta paslapčiomis
Sielos šypsenas saulėtas.

Nyksta kilnaus jausmo bangos.
Skausmo audra po krutinę,
Lyg siaubunė pragarinė,
Šiaučia, daužos be atvangos.

Žiogaičiai, 28-III-23.

Verpetas.

SIEKIT PRIE IDEJOS...
Siekit prie idėjos,
kol jaunybės žiedas žydi,
Kol gyvybės spēkos
jusų sielas lydi.

Mykolas Lasauskas.

Tauta.

Laisvė kilni ir šventa
Tėvynės brangios!
Ir dar silpnutė — jauna
Pakrikusios mūsų tautos.
Didvyriai, kas tautą iškels
Pasaulio angoj?
Kas Vytauto-šalį prikels
Jo rybų tvarkoj?
Garbė tam didvyriui,
Kurs smengantį kardą
Ištrauks ir priešų vyliui
Paskelbs aršų karą!
Ir laimės — milžinai,
Arba mirs amžinai...
Šančiai.

Iš Rudamino Padangės

Beveik didesnę dalį Rudaminos valsčiaus pirma buvo užėmę dvarai. Dabar tuos dvarus sparčiai dalina kareiviams, bežemiams ir mažžemiams. Pereitais metais liko išdalyta šitie dvarai: Aštros Kirsnos, Rosurso, Jaseniaukos, Vilkarčemo, Bulakavo, Rudaminos išdalyta daugiau 100 hektarų ir Brgateiliaus, seniaus išdalyta: Dervinių ir Didžiosios Kirsnos dvaras (pramįtas Naujoji Kirsna) šiais metais kaip girdėti nusavinta dalinimui žemių iš šių dvarų: Pakirsnių, Neravų, Rudaminos ir Jukneliškės (viso daugiau 600 hektarų). Kaimiečiai čia gyvena viensėdžiais, didžiūma jų išsikirstė prieš su viršum 20 metų, pora kaimų prieš pat karą. Po karo liko tik keturi: du dideli ir du mažiukai kaimai, tai dabar išsikirstė trys: Guršiškių, Eludžiškių ir Lopiškių, liko tik vienas Bielėnų kaimas gal 33 gyventojų. Kaip ilgai tas pastovės? Nežinia. Prieš karą jau buvo išrežta kolonijos, bet vėl sumaišė ir nėjo.

Šįmet apie mus yra labai daug sniego, dar daugiau nei praėjusiais 1922 metais buvo. Ukiniškai susirūpinę kad nekenktu žeminiams javams, nes mūsų apylinkėj žemė kalnuota, todėl tarp kaimuose daug privaryta sniego, kurio jei greita nesutirpdys, tai išspudis javus. I s Juod-p vis.

Lietuvė Artistė Varšavoje

Komp. M. Petrauskui rašo viena artistė, vilnietė, kuri dabar yra Varšavos operoje, kad — girdi — Vilniuje buvo blogai gyvent, bet nei kiek negeriau ir Varšavoje; Vargas. Artistė, Z. Diakievičaitė buvo užangaziuota Vilniuje dainuot "Birutę" 1920 m. Pirmas operinis vakaras Vilniuje turėjo bet spalį 15 d., o lenkai puolė Vilnių 8 spalį ir 9 spalį Vilnius buvo paimtas. Komp. M. Petrauskas, kartu su broliu Kiprum ir A. Sodeika rengė pirmą operinį vakarą ir buvo pasamdytas ir apmokėtas M. Petrausko pinigais Liutnės teatro. Komp. M. Petrauskas surado buvusių operos dainininkų ir dainininkų, kurie dainavo vokiečių operoje laike okupacijos, jų tarpe ir lietuvių, bet jau Vilnių gimusių ir vartojančių lietuvių kalbą silpnai. Bet p. Diakievičiūtė kalbėjo lietuviškai, o ypač suprato gerai, tai tuo laiku, ypač Vilniuje, buvo jau geras radinys. P-ė Diakievičiūtė skundžiasi, kad gerų rolių lenkai jai neduoda, nes josios lietuviškas akcentas girdėt tarnėje. Mat, kitur tai net akcentas jau yra yra blygu dalyku, o pas mus, kad ir Amerikoje, nei nesistengiama päs žinovus dainavimo pastudijuot, kaip dainavime privalom tart. Kartais nuo kitų dainininkų tarnės net koku darosi.

F. L. I. S.

PIENAS KAIPO MAISTAS.

Tikrai nėra kito valgio taip reikalingo kaip pienas ir nėra jam lygaus.

Pienas turi visas reikalaujamas dalis, kurių kituose valgiuose nerandame. Pieną galime naudoti vieton mėsos, arba kada geriamo piene, reikalaujame mažiau mėsos.

Pienas turtingas riebumynais; puskvortė pieno turi pusę uncijos riebumynų; apie tiek, kiek vienu sykiu suvalgome sviesto. Pienas taip-pat turi daug cukraus.

Kada piene geriamo, gauname cukraus, riebumynų, ir kitų dalių, kurios mūsų kunui priduoda daug energijos.

Pienas labai turtingas kalkėmis, kurios reikalingos augančių vaikų kaulams ir dantims, ir taip-pat reikalingos užaugusiems. Bet svarbiausias kunui maistas paeina iš pieno dviejų mlynos narys galėtų išgerti po

dalių, riebumų ir vandens, kuris jame yra. Iš tų dviejų riebumynai esti svarbiausias, nes inimame užtektinai vandens iš kitų maistų.

Nė viena šeimyna neturi pirkti mėsos, kol neturi užtektinai pieno, taip kad kiekvienas šeimistiklį prie kiekvieno valgio.

APIE PALIUOSAVIMUS.

Vedęs žmogus turi paliuosavimą ant \$2,500. Nevedęs tik ant \$1,000.

Vedęs žmogus, kuomet skaito \$2,500 paliuosavimą kaipo "šeimynos galva," negali skaityti, apart to \$2,500, dar \$400 už savo žmoną, kad nors liguota ar apneagalinta. Tik už kitus užlaikancius asmenius, apart žmonos, k. t., už vaikus ar kitus užlaikancius.

Jeigu žmona apsigyvenusio atėviu bereikalingai ir nuolat gyvena užjuryj, jis negali imti vedusio žmogaus paliuosavimą, tik turi \$1,000 paliuosavimą kaipo nevedęs. Jeigu abudu gyvena Suvienytose Valstijose ir persiskyre dėl nesutikimo, abu gali gauti tik \$1,000 paliuosavimą.

Kuomet vedė drauge gyvena ir abudu dirba, reikia suskaiityti, visas tos šeimynos jeigas, jeigu suvirš \$2,000. Pav.; jeigu 1923 m. vyras uždirbo \$1,500, žmona \$800 ir du vaikai, 15 ir 17 metų, \$500, iš viso šeimynos jeigos yra \$3,300. Paliuosavimas yra \$2,500 — ir tėvas gali imti \$400 už kiekvieną sunų, tokiu budu visiškas paliuosavimas yra \$3,300. Jis taksų neturi mokėti, bet turi išpildyti blanką.

Jeigu abudu dirba, vyras ir žmona, gali atskiras blankas išpildyti. Bet tik vienas gali reikalauti "šeimynos galvos" paliuosavimą, kitas turi pasitenkinti su \$1,000 paliuosavimu. Katras užlaiko vaikus, jeigu turi, gali priskaiityti \$400 už kiekvieną.

Reikia jeigas skaiityti nuo gruodžio mėnesio iki gruodžio mėnesio. Jeigu gruodžio mėn. vis nevedęs, gaupa tik \$1,000 paliuosavimą. Jeigu vyras iki gruodžio 31 d. veda, tai gali reikalauti pilną \$2,500 paliuosavimą. Bet jeigu jo pati per tuos metus dirbo, jos jeigos turi buti priskaiitytos su vyro.

Naslē ar našlys, jeigu prisiega mirė prieš metų pabaigą, skaiityti kaipo nevedė.

Žmogus, kuris savo namuose užlaiko seną motiną, gali skaiityti \$2,500 paliuosavimą ir dar \$400 už užlaikomą ypatą.

F. L. I. S.

PALIUOSAVIMAS UŽ ASME- NIUS UZSIENYJE.

Iš Washingtono pranešta, jog atėviai čion Amerikoje gali reikalauti paliuosavimus iš \$400 už užlaikancius asmenius užsienyje, kaip tai, už tėvus, nepilnamečius vaikus ir kitus. Tik reikia turėti prirodymus arba padėkavojimo laiškus.

Kaikuriose vietose kolekto-riai nenori duoti jiems tuos paliuosavimus, bet jiems priklauso ir gali juos reikalauti.

F. L. I. S.

NEMOKEJIMAS VRŠŲ TAKSŲ ANT KARTO.

Kongresas svarstys taksų sumažinimą ir jeiga byla bus priimta, tas paliestų visus dabartinius taksų mokėtojus.

Ta byla sumažintų taksus 25 procenta.

Bet žmonės neturi laukti pakol tą bylą Kongresas priims, nes jeigu neišpildys jeigų taksų blanką ir neužmokės taksus, arba ketvirtadalį taksų ant arba prieš kovo 15 d. bus baudžiami.

Tie, kurie užmokės visus taksus ant karto, kuomet sumažinimas bus priimtas, ant syk bus sugrąžinta 25 nuož jų užmokėtu pinigų be jokios bėdos, prašymo ar reikalavimo.

Kurie nori, gali taksus mokėti bertainiais. Bet sumažinimas bus pritaikintas ir atskaiitytas.

S A N D A R A
THE LEAGUE
 Published Every Thursday at Seven
 Boston, Mass.
 by the
LITHUANIAN NATIONAL
LEAGUE OF AMERICA,
VINCENT J. SZLIAKYS
 Editor.
K. J. PAULASKAS
 Business Manager.
 27 E Street, Boston 27, Mass.

S A N D A R A
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS
SANDAROS
 Savaitinis laikraštis
 Leidžiamas kas ketvirtą
 Prenumerata turi būti apmokama
 iš viršaus. Prenumeratos metas skai-
 lesi nuo dienos užrašymo.
 Pinigus geriausia siųsti Pašto Mo-
 ney Orderiu, adresuojant:
 Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.50
 " " Kanadoje \$2.75
 " " (Užsieniuose) .. \$3.00

Entered as Second-Class Matter
 January 14, 1914, at the Post Office
 Boston, Massachusetts, under the Act
 of March 3, 1879.

Apžvalga.

KLAIPEDA IR AMERIKIEČIAI.

Bešalė komisija, su Amerikie-
 čiu p. Davis, išrišo Klaipėdos
 klausimą. Nors daugelį punktų
 buvo negeistinių lietuviams, vie-
 nok Lietuva išsprendimą priėmė.
 Lenkija, kuriai duota net teisė
 naudotis Nemunu, komisijos
 sprendimą netik atmetė, bet Sei-
 me pakėlė triukšmą, išnešė aš-
 trias rezoliucijas, atmetė netik
 Klaipėdos išsprendimą, bet pa-
 reikalavo net Danzigo klausimo
 pertyrinėjimo.

Kaip Amerikos visuomenė žiū-
 ri į Klaipėdos klausimo išsprendimą?
 Kadangi komisijos galva
 buvo amerikietis, tad Amerika
 labiau susidomėjus Klaipėdos
 klausimu, negu kad ją būtų ga-
 lėję užinteresuoti kiti komisijos
 nariai. Abelnai, Amerikai nepa-
 tinka Lenkijos išsiokimas. Kaip
 į Klaipėdos klausimą žiūri di-
 džiuma amerikiečių, galima
 spręsti iš "Boston Herald'o" re-
 dakcijos straipsnio kovo 25 d.
 Paminėjęs gerai pavykusį už-
 glostymą ginčo už Aland'o salas,
 kurias savinasi Suomija ir Šve-
 dija, rašėjas sako:

...Dėlko Klaipėdos klausimas
 negalėtų būti panašiai ir ga-
 lutinai išspręstas? Nėra ger-
 os priežasties, dėlko jis nega-
 lėtų. Bet ten yra kliūtis, ir ta
 yra užsispyrimas (stubbor-
 ness) Lenkijos valdžios prieš
 visus pasiūlymus, kurie tik
 neduoda jai perdidelių pato-
 gumų (undue advantage) por-
 te, kurs yra Lietuvos prigimta
 išieiga į Baltiką.

Toliau "Boston Herald" rašo:
 ...Išėjimas Lenkijai turėtų
 būti per Danzigą, ir tą ji turi.
 Lenkija griebtų perdaug. Jos
 užgrobitas ir savinimasis
 Lietuvos miesto Vilniaus ir jo
 apilinkinių labai sudarkė Len-
 kijai svieto pagodone, ir da-
 bar, kada ji prieš tautų tarybą
 priešinasi Davis'o komisijos
 tiksliam ir teisingam išsprendi-
 mui, ji - t. y. Lenkija) da
 daugiau sau pasikenkia.

Maž-daug visur pas amerikie-
 čius tokį nemalonų įspūdį daro
 lenkų grobioniški kibimai prie
 Vilniaus ir Klaipėdos. Visuose
 žemlapiuose, senuose ir naujuo-
 se, Vilnius yra pažymėtas Lietu-
 vos pusėje.

BYLA SU KUN. GARMUM.

Kun. Garmaus prikibimas
 prie "Sandaros" sukėlė daug ra-
 šymo lietuvių laikraščiuose. Ra-
 šo kone visi laikraščiai, žinoma,
 kiekvienas savotiškai. Klerikalai
 stengiasi iš tokio kampo
 švesa mesti, tarsi kun. Garmus
 būtų keno persekiojamas, ne jis
 prieš kitų kibyt. "Draugas" to-
 vienio rašo apie "bedievukus,"
 tuomi norėdamas parodyti, koks

kun. Garmus yra "dievotas." Pa-
 stebėtinas tas dalykas, kad nors
 "Sandara" atkartoję tik tą, ką
 pats kun. Garmus savo prakal-
 bose sakė, vienok ir pačiam kun-
 Garmui, ir "Draugui" tas išrodo
 šmeižtu.

"KELEIVIO" IŠVADŽIOJIMAI.

"Keleivis" atkartojęs tuos ko-
 respondencijos žodžius, už ku-
 riuos kun. Garmus skundžia
 "Sandarą," taip posteringauja:
 "Kaip matote, korespondencija
 yra labai žioplai. Garmus čia kal-
 tinamas tokiais nusidėjimais,
 kurių "Sandaros" redakcija nie-
 kad negalės prirodyti."

Turime pastebėti "Keleiviu",
 kad "Sandarai" to nė nereikės
 prirodyti. Korespondencija yra
 recenzija kun. Garmaus kalbos.
 Atkartota tik tas, ką pats kun.
 Garmus sakė. Nesunku bus rasti
 liudininkų — juk gi jis viešai
 yra kalbėjęs.

Kalbant apie "žioplumą," tai
 kaip tik "Keleivis" žioplai pasiel-
 gė: jis atkartoję lygiai tuos žo-
 džius, "Sandarą." Nejaugi jis
 nežino, kad dabar, JEIGU būtų
 kalta "Sandara," lygiai būtų
 prasikaltęs ir "Keleivis"? Ant
 žioplų patento nėra — juos leng-
 viausia pažinti tuomi, kad jie
 savo vardu kitus vadina.

UZUOJAUTOS LAISKAI.

Iš visos Amerikos pasipylė
 laišškai su linkėjimais "Sandar-
 os" redaktoriui. Paduodame iš-
 traukas iš poros tipišku laišku.
 Gerb. T. V. iš Hartford, Conn.,
 rašo:

Kaune šventos Trejybės baž-
 nyčioje susipešė lietuviai su len-
 kais už giedojimus ir lietuvių
 nedavė lenkams giedoti. O kaip
 tai gerai būtų, kad lietuviai vi-
 sur parodytų lenkams jų vietą.

Rusijos-rojaus rublis pasikėlė
 keletą milijonų rublių už dolerį.
 Vokietijos markė pasikėlė keletą
 trilijonų markių už dolerį. Len-
 kijos markė pasikėlė jau iki 10-
 000,000 markių už dolerį. Fran-
 cijos frankas vejas pirmesniuo-
 sius ir duodama jau tik 3 centai
 už franką. (Franko tikra verty-
 bė turėtų būti 19 centų). Lietu-
 vos Litas kaip buvo 10 centų,
 taip ir yra.

Lenkai ruošiasi prie Lietuvos
 vairo — sudarymo viso valdžios
 aparato, nes dabar vėl atėjus
 Lietuvos - Klaipėdos klausimui
 prieš Tautų Lygą, šioji palaišys
 senąjį nusistatymą ant Lietuvos
 panaudos ir tuomi baigsis Gal-
 vanausko valdžia, kurios vietą
 užims "rząd polonoński." — Kad
 lenkai su prancais visokias šu-
 nybes suka Lietuvą prarijus, tai
 aišku kaip diena. Tiktai lietuviai
 su tais "proszę panais" per de-
 mokratiškai elgiasi. Lenkai dir-
 ba kaip karo metu, o lietuviai
 kaip geriausios taikos metu. Čia
 turėtų veikti dzukiškas nusista-
 tymas — užu lašų kraujo, aš
 tau nuleisiu gorčių.

Papa Romoje užsimanė pa-
 skirti Suvienytoms Valstijoms
 du general gubernatorių, vadi-
 namu kardinolais. Butent Chica-
 gos arkivyskupą Mundelein ir
 New Yorko arkivyskupą Hayes,
 kuriuodu jau iškeliauja į Romą
 gauti po raudoną skrybėlę.

Visokios Amerikos ko-operaci-
 jos ir korporacijos pagarsino
 laikraščiuose, po kiek dividendų
 paskyrė savo šerinininkams. Lie-
 tuviškų kompanijų, ko-operacijų
 ir korporacijų yra irgi keletas,
 bet apie dividendus nieko nesig-
 girdi, apart "Vienybės" korpora-
 cijos dienraščiui leisti, kurios
 Valdyba parengė skanią vakarie-
 nę, kur suėję šerinininkai užsimo-

"...Linkėdamas geriausios
 kloties kovot su Juodoju Kle-
 rikizmu. Tikjuosi, kad mūsų
 kuopa ir remis "Sandarą" nuo
 užpuolikų..."

Gerb. P. M. A. iš Brooklyn, N.
 Y. rašo:

"Gerbiamas Tamista! Per-
 skaitęs, kad... kun Garmus už-
 sipuolęs ant Tamistos ne tik
 kad paprastai traukimo į teis-
 mą, bet dar net bandė areš-
 tuoti kaip kokį nedorą prasi-
 žengėlį. Kad klerikalai viso-
 kiais budais bando užsmaugti
 pažangiąją lietuvių visuome-
 nę, tai jau mums tas nuo senai
 žinoma, tik gaila, kad mūsų ta
 visuomenė nesispiečia į kruvą,
 kad pasekmingiau kovojus su
 tuo juodoju smaku, bet iš-
 krikę, it grigo bitės į visokius
 bepartviškumus ir juos ve-
 džioja, kas tik panorėdamas,
 bile tik pasisako dirbą "dėl
 tautos labo." Mat juos Dievu-
 lis, tegu jie sau klajoja, bet
 mums, sandariečiams, reik vi-
 siems spiesties kruvon ir ne-
 pasiduoti juodajam klerikaliz-
 mui. Tad ir aš prisiunčiu pag-
 al išgalės kad ir mažą Tams-
 toms paramą kovoje su tuo
 juodoju smaku \$3. Na, jeigu
 ta kova tęsis ir ilgiau, tad
 mažum dar aplinkybės leis
 man ir daugiau kiek Tams-
 toms pagelbėti. Reikšdamas."

Žinoma, pinigai paduoti "Ap-
 sigynimo Komitetui". Šiuomi
 redaktoriaus taria ačiu visiems
 išreiškiusiems sąjauimą ir linkė-
 jimus, nes kiekvienam atsky-
 rium atsakinėti stoka laiko.
 Ačiu, sandariečiai!

Neturint ką Veikti.

kiejo po \$1.50 ir pasivalgė, kaip
 ant tėvo šermentų. Bet kartu gy-
 vuoja dar ir Lietuvos Atstatymo
 Bendrovė, kuri buvo keliama net
 į tautiškaivalstybinę organiza-
 cija, kuri dar turi ir kapitalo
 apie \$125,000, į kurį tai kapitalą
 turi atkreipęs akį Casimir Pile-
 nas su estoniėčiu Theodor Maer-
 ska de la Garde (skamba visai
 Gabriškai - Paršaitiškai), ku-
 riuodu specialiaškai lankėsi pas
 Lietuvos Atstatymo Bendrovę
 su nauju išradimu — šviesios
 uždangos — judamą paveikslų
 rodomui, kur reikia kapitalo mė-
 ginimui kaip Resorcino. Dabar
 tie pinigai L. A. B. \$125,000 guli
 kaip negyvas kapitalas, kurį rei-
 kėtų kaip nors išjudinti.

Mūsų Valstiečių Liaudininkų
 atstovai Lietuvos Seime tai ly-
 giat kaip senosios Vokietijos Be-
 helis su Aueriu. Jie nušviečia
 viską kogeriausiai ilgokomis kal-
 bomis, tiktai kaip ateina balsa-

vimas, tai 40 katalikiškų rankų
 viską į niekus paverčia — padaro
 "krikščioniškai demokratiš-
 kai" ir basta arba anot Bułotos
 — taškas. Seime ir laikraščiuose
 jau nevalie nieko minėti apie pre-
 zidentą, apart pagyrimų. — Titulo
 "kunigas" irgi nevalia minėti,
 nes paminėjimas, jog kunigas
 Vilimas arba kunigas Smulkštys
 kę labai katalikiškai padarė, ar-
 ba bent koks kunigas, — tai reiškia
 kunigų pažeminimą, paniekini-
 mą, nes pagal kanoniškus
 (katalikiškus) įstatymus, kuni-
 gai negerai daryti negali ir ne-
 daro. Amerikos kunigų Vienybė
 jau seniai nutarė apie kunigus
 tiktai gerai rašyti — tiktai kun-
 Vasy neišturėjo ir kun. Slavin-
 nas pavedė per "Garsą" velniui.

Pagal reikalų eigą Lietuva su
 čekija gyvena gan draugiškai.
 Lietuva net savo pinigų čekijai
 ir korporacijų yra irgi keletas,
 prancų geismą čekija susiartino
 su Lenkija, mūsų kruvinu prie-
 šu, ir todėl Lietuvoje — čeki-
 jos drauginumas turės atšalti,
 jei neišnykti.

Gyvenimo Bėgis.

(Šį skyrių veda GIRKALNISKIS.)

SLA. IR SANDARIEČIAI.

Mes žinomė gerai, kad Susi-
 vienijimas Lietuvių Amerikoje
 yra išauklėtas tų žmonių darbais
 ir pasišventimu, kurie šiandieną
 sudaro Amerikos Lietuvių Tauti-
 nę Sandarą, arba jai ir jos
 programai yra artimais. Tad
 kaip Sandariečių, taip ir kitų to-
 kios dvasios žmonių yra pareiga
 rimtai reaguoti SLA. reikalus.

Mes žinome gerai, kad šiais
 metais prie minėtos organizaci-
 jos smarkiai plakasi komunisti-
 ki gaivalai. Mat tos rusies gai-
 valai mums yra gerai žinomi,
 kad jie visuomet moka tik ten
 viešpatauti ir tik ten brukas,
 kur jau viskas yra įrengta, kad
 sulyg komunos programo būtų
 kas griauti — ardyti. Jie savo
 protu nieko naudingo nemoka
 sukurti, įrengti, tad ir galanda
 savas iltis, kad tik ką gatavą
 paglemžti.

Sandariečiai, kurie, beabejo,
 visi yra SLA. nariais, turi rim-
 tai į tai atsižvelgti. Yra pareiga
 pamatyti ir stoti prieš tą
 neprašytą gaivalą, kuris brukasi
 į mūsų tarpą pasinaudoti. Balsa-
 vimuose visi Sandariečiai ir šiaip
 teisingai mąstanti lietuviai, visi
 kaip vienas turi stoti ir balsuoti
 ne už kokius pasaulio lygintojus,
 bet už tuos žmones, kurie mums
 yra nuo seno žinomi savo dar-
 lais. Berods į busiančią SLA.
 Valdybą yra įstatyti sekanti
 kandidatai:

Gegužis, pirm.,
 Kamarauskas, vice-pirm.,
 Jurgeliūtis, sekr.,
 Paukštys, išd.,
 Danielius ir Zemantauskas iš-
 do globėjai.

Norint išieigėti SLA. nuo ne-
 geistinių gaivalų, Sandariečių
 yra pareiga balsuoti už paminė-
 tus žmones, kurie savais dar-
 bais mums yra žinomi ir rupina-
 si, kad SLA. bujotų ir būtų ap-
 saugotas. Balsuojant už tokius
 nebut naujus kandidatus kaip
 tik būtų teikiama proga komu-
 nistams įsibrukti. Tad kam rupi
 SLA. reikalai, turi tai žinoti.

NAUJOS MADOS.

Paryžių pasirodė naujos mo-
 terims vasarinių drabužių ma-
 dos. Ant tų naujųjų madų atsi-
 liepė ir Amerikos spauda. Ypa-
 tingai tos naujosios mados atsi-
 žymi tuomi, kad yra daug guzi-
 kų, Mat, sakoma, kad moteries
 šlebeje ant kiekvienos siulės
 prisuta eilės guzikų. Negana da-
 to, kada moteris apsivelka tą
 naujos mados šlebę, tai ji nuo
 čeverykų yra atsitolinus per 18
 colių. Amerikonai priimdami tas
 naujos mados šlebes visgi daro
 kompromisą. Jie sutinka, kad
 būtų prisiuvinėta daug guzikų,
 bet — tik ją truktųjį paledžia žė-
 myn, kad ji būtų nuo čeverykų
 tolumoje tik už 12 colių, nes,
 girdi, "18 inches to high."

"DARBININKO" FILOZOFIJA

Klerikalų "Darbininkas" nors
 skelbiasi darbininkų užtarėju,
 bet faktiškai pasirodo kuo kitu.
 Štai savo N. 32 užtarauja Gar-
 mų, kuris kimba prie Sandaros
 ir sykiu taiko Sandariečiams
 šmeižtą. Girdi Sandariečiai ne-
 moka pagerbti savo viengenčių,
 esančių kitokio įsitikinimo. Na o
 kada Garmus So. Bostone kalbė-
 damas sakė, kad reikia iškart
 bedievis, tai tas "darbininkų
 užtarėjas" "Darbininkas" ne-
 pasakė, kad Garmus nemoka pa-
 gerbti kitaip protaujancius lie-
 tuvius. Taipgi "Dar-ko" redak-
 torius Gudus turėtų nepamiršti,
 ką jis yra rašęs ant pirmojo
 Lietuvos atstovo Vileišio, žadei-
 kio ir kitų Bostono lietuvių vei-

kėjų, buk jie lanke ten kokią
 mergą nukirptais plaukais. Nors
 tai buvo didžiausias nepamatuo-
 tas šmeižtas, bet į tai niekas ne-
 kreipė dėmes. Na o kada "San-
 daroje" buvo atkartota Garmaus
 žodžiai ir suminėta mergos, tai
 Garmus netik, sulyg Kristaus
 mokslo, kad neatsuko kitą žan-
 dą, jei per vieną gavo, bet tuoj
 šoko į teismą.

GARMAUS KIBIMAS PRIE "SANDAROS."

Garmaus kibimas sujudino vi-
 są pažangiąją visuomenę. Mat
 kiekvienas plačiai ir teisingai
 protaujantis žmogus, nežiurint
 kokių jis pažiūrų nebutų, aiškiai
 mato, kad tai daromas žygis su
 tikslu smaugti pažangą Bostono
 Sandariečiai pirmutiniai stoji į
 apsigynimą sudėdami net \$33.00
 į nuo juodojo internacionalo ap-
 sigynimo Fondą. Cambridgeaus
 Sandariečiai taipgi gyvai atsilie-
 pė net su \$50.00. Kiek teko gir-
 dėti, tai Pittsburgas žada pra-
 lenkti ir Cambridgejų pasirody-
 dami bent su šimtaine. Taipgi te-
 ko girdėti nuo Apsigynimo Kom-
 iteto narių, kad į Apsigynimo
 Fondą gauna aukas ir nuo pavie-
 nių upatų, kaip nuo Sandariečių,
 taip ir nuo pašalinių pažangios
 dvasios lietuvių. Tas parodo, kad
 pažangioji visuomenė neleis re-
 akcijai imti viršų.

PERSIKEITĖ ZMOGAUS SKUROS SPALVA.

Londono medicinos autoritetai
 yra labai užinteresuoti su nepa-
 prastu įvykiu. Mat tulo Gustave
 Bursch, 60 metų žmogaus, balta
 kuono skura pasikeitė į juodą.
 Dabar tas žmogus laikomas ligo-
 ninėje, kur žymiausi specialistai
 darys tyrinėjimus, kaip tas galė-
 ję atsitikti. To žmogaus skuros
 išvaizda mainosi jau trečią kartą.
 28 metai laiko atgal, kada jis gy-
 veno vakarinėje Afrikoje, jo
 skura buvo geltona. Per tuos 28
 metus, iš geltonos pasidarė labai
 graži, natūraliai balta. Gi dabar
 ta balta pasikeitė į labai tam-
 siai juodą. Dabar jo kunas yra
 labai juodas, o rankos ir kojos
 biskį šviesesnės spalvos.

LIETUVOS CENZORIUS DARBUIJASI.

Gavome "Lietuvos Žinių" Nr.
 50, kurio pusė pirmojo puslapio
 yra balta, reiškia — cenzoriaus
 išbraukta. Mes žinome gerai,
 kad "Lietuvos žinios" nėra jokis
 anti-valstybinis laikraštis, tad
 jokios abejonės būti negali, kad
 kas būtų buvę rašoma prieš pa-
 čią Valstybę. Čia jau aišku, kad
 buvo parašyta prieš klerikalų
 politiką, kas cenzoriui ir nepati-
 ko. Visgi demokratiškoje šalyje
 tai negali būti. Paimkime kad ir
 Amerika. Čia prezidentas buna
 atvaizdinamas asilo kunu, tik
 jam panašia galva. Na o saugok,
 Dieve, jei koks bedievis taip pa-
 darytų su Stulginskiu, tai jau
 tam laikraščiu gyvenimo nebu-
 tų! Teisingu pagrindu einantis
 žmogus kritikos nebijo, bet jei
 mūsų klerikalai bijo, kad kas
 juos nekritikuotų, tai aišku, kad
 jų pagrindas yra sutresęs.

PALIUSAVO KOMUNISTA.

1921 metais Lietuvoje buvo
 areštuotas komunistas Venčevič-
 čius. Jis buvo Lietuvos Centrali-
 nės Komunistų Partijos Sekretori-
 us. Belangėn vyras pakliuvo už
 platinimą komunistiškos litera-
 tūros. Iš kalėjimo jis tapo pa-
 liuosuotas sulyg Valstybės pre-
 zidento Stulginsko sprendimo.
 be jokio teismo. Tai kasžin, ką
 dabar komunistai pasakys ant
 Stulginsko?

VAIKO TEISĖ MOKINTIS.

Amerikoje pripažinta, kad
 kiekvienas vaikas turi teisę mo-
 kintis. Visos valstybės verčia iki
 paskirto amžiaus mokintis, nes
 nemokinti piliečiai mažai gero
 valstybei tegali priduoti. Vienok,
 kaikiuriose valstybėse, yra lei-
 džiamas vaikams anksti aplėisti
 mokyklas. Teisė palikti nemokin-
 tais yra legaliu daiktu šiose val-
 stybėse. Dėlto, kad tėvai sutinka
 su tuomi, kad jų vaikai liktų ne-
 mokintais. Valstybė nusileidžia,
 ir paleidžia vaikus iš mokyklų,
 prieš išmokstant suprasti kas
 tai yra pilietybė.

Bet ar tėvai visuomet sutin-
 ka? Daug tyrinėjimų parodė,
 kad svarbiausia priežastis, kodėl
 vaikai taip greitai aplėidžia mo-
 kyklą, yra tai neturtas. Daugu-
 ma motinų yra našlės, arba jų
 vyrai yra jas apleidę. Kitose še-
 imynose, tėvas gauna labai mažai
 algos, kad vaikams dirbti yra
 butinai reikalinga. "Viskas taip
 brangu", sako viena motina,
 "kad negalėtume pragyventi,
 jeigu vaikai nedirbtų. Dar kito-
 je šeimynoje įėjus buvo gana
 didelės, bet ir šeimyna labai di-
 delė, taip kad dešimties metų
 vaikas ir turėjo dirbti. Dauguma
 tėvų apgailėstavo, kad vaikų ne-
 gali mokyklon leisti. Motinos sa-
 kydavo, "jei išsugalėčiau, arba
 jei mano vyras būtų gyvas, leis-
 čiau visus vaikus mokyklon."

Neturtas neturėtų būti prie-
 žastimi atėmimui vaiko teisės
 mokintis. Nelabai seniai, dar
 kaip manydavo, jeigu šeimynos
 galva numiršta, tuojaus kiti na-
 riai visi pristatomi prie darbo.
 Bet dabar jau kitaip manoma, ir
 atrandama budai kaip pageibėti
 šeimynoms neatimant vaikų iš
 mokyklos. Dauguma valstybių
 motinoms duoda pensijas, iki
 kol vaikai pabaigia mokyklas ir
 pradeda dirbti.

Kartais, nors ir nėra didelio
 šeimynai reikalo, visviena vaikai
 aplėidžia mokyklas nesuprasda-
 mi reikalo mokintis, ir kurių tē-
 vai, patys jokio mokslo neturėjo
 sako, kad nei jų vaikams nereiki-
 kia. Tėvai, lygiai kaip ir vaikai,
 nėra susipažinę su darbu, kur
 mokslas išimtinai yra reikalingu.
 Jie tiki, kad vaikai mokyklose iš-
 moksta tinginiauti, ir mano, kad
 vaikams bus geriau, jeigu jie
 dirbs.

Tokie tėvai ir vaikai neperma-
 to, kad už poros metų, tie vaikai,
 kurie mokinosi, galės gauti ges-
 resnius darbus, ir ims geresnes
 algas. Bemoksliai tēgauna dar-
 bus, už kuriuos mažai apmoka-
 ma, ir mažai pažangos tegalima
 padaryti.

Tos tai priežastys dėlko mo-
 kintis yra vaiko teisė, ir valsty-
 bės yra pareiga kiekvieną vaiką
 priversti mokintis, ypač tokius,
 kuriems grėšia neturtas, arba
 mokslo reikalingumo nesuprati-
 mas. Visos Valstybės turi įsta-
 tymus reikalaujančius, kad kiek-
 vienas vaikas lankyty mokyklą
 iki keturiolikos metų. Bet kaip
 apie tuos vaikus, kurie lanko mo-
 kyklą iki paskirto laiko, bet ku-
 rie moksle padaro mažai pažan-
 gos, ir kaip tik greit gali tuojaus
 stoji darban?

Ar galima ką su jais padary-
 ti?

Žinoma, reikia pirmiausia mo-
 kinti visuomenę, kad tėvai žino-
 tų vaikų mokinimo vertę. Kiek-
 vienam vaikui turi būti duoda-
 ma proga mokintis tą, prie ko jis
 labiausiai palinkęs.

Susirėmimas tarp automobilių.
 Vasario 22 d. vidurdienį Lamsvės
 Alėjoje susidurė p. Galvanausko
 ir koper. "Paramos" automobi-
 liai. "Paramos" automobilis ta-
 po sulaužytas, o ponas Galva-
 nauskas sveikas savo automobi-
 liu nuvažiojo.

KIEKVIENAS SUSIPRA-
 TES LIETUVIS PRIKLAUSO
 PRIE A. L. T. SANDAROS.

Kazys ir Dėdė

—Klausyk, vaike, aš atėjau pas tave pasiklausti rodos.

—Na, tai ką tokio svarbaus nori dažnoti, Dėdė?

—Nagi, vaike, buvau komunistų prakalbose, tai kaip jie, vaike, mane užpuolė, kad prisirašyčiau į jų komunistišką sąsąidę, tai vos atsakiau. Tad ir atėjau tavęs pasiklausti, ar verta ten prisirašyti, ar ne?

—Kaip man atrodo, tai, Dėdė, priėjai lieptą galą. Tik pamastyk ką tau klebonas pasakys, kad pasisakysi, jog prie komunistų priklausai.

—Jie, vaike, man sakė, kad to niekas nežinos. Kaip jų kalbėtojas viską išvirozino, tai, vaike, aš beveik ir noriu ten prisirašyti.

—Man nesvarbu, Dėdė, ar tu ten rašysies, ar ne, nes esi žmogus atsilikęs nuo progreso ir dabar iš tavęs maža arba visai naudos nėra. Bet man būtų žingeidus žinoti: ką, Dėdė, manai atsiekti ten priklausydama?

—Man, vaike, atrodo, kad sulgy jų kalbėtojo aiškinimo, tai labai daug galima pasipelnyti. Tik įsivaizduok sau, vaike, kaip viskas bus. Mes turėdami didelę sąlą, kas tik kur yra, viską pasiošinsime ir pasidalysime. Iš kokio gražaus namo išvysime kokį milijonierį ir aš ten apsigyvensiu, kaip kokis karalius, tai čia, vaike, nežertai?

—Taigi matai, Dėdė! Kito žmogaus nuosavybę nori atimti ir ją naudoti, pats budamas ant jos ponu, visai neprisiidėjęs savo triuso.

—Bet vistiek, vaike, jei ne viską, tai bent dalį to, ką turtuoliai turi, galima paimti. Štai dabar artinas pavasaris, prasidės piknikai ir kitokie išėjimai į laukus. Tada susitarei burys, nuėjai pas kokį fermerį, kuris turi daug vištų, prisigaudei ir kepk sau, kaip ponas. Ar tai nebutų gerai?

—Gerai, Dėdė. Bet visųpirma turi apsvastyti, ar tau būtų gerai, jei kas iš tavęs atimtų tą, ką tu turi?

—Nagi, vaike, kas gali iš manęs atimti, kad aš nieko neturiu. Tų tai šiuo kad bijai tokios tvarkos, bo gyvenį neprastesniame name, kaip kad ir buržujai gyvena.

—Taip, Dėdė, aš gyvenu nuosavam name, kurį man mano tėvas įrengė. Juk mano tėvas taipgi buvo tokis paprastas darbininkas, kaip kad ir mes esame. Bet jis dėjo visas pastangas, kad šį bei tą įrengti, sukurti savo vaikams. Jis per savo triusą šį bei tą, kiek išgalėjo ir atliko. Na o tu, Dėdė, ką esi įsirengęs? Laikas nuo laiko dzimbinėjai ir jokiū rimtu darbu, kad ką ateičiai susikurti, neužsiimi. Jei kada moteris išvaro kur dirbti, tai užsidirbęs centą kitą, tuoj bėgi pas "kumą" pragerti. Tik pamastyk, koki iš tavęs nauda, jei tu maišaisi tarp žmonių? Geriaus pa-

darytumei, jeigu vieton pasiduoti toms tušioms svajonėms ir tykoti, kad ką iš kito pagauti, pradėtumei šiek-tiek rimčiau studijuoti ir sekti žmonių gyvenimą, tai liktum šiokiu tokiu naudingesniu žmogumi.

—Tai tu, vaike, sakai, kad nereikia rašyti prie komunistų?

—Aš tau, Dėdė, pirmiaus sakiau, kad man nesvarbu, kaip tu nori, taip daryk. Bet man bus svarbu žinoti, kaip bus su tikėjimiskais dalykais — tu esi tikintis žmogus, o komunistai netiki? —Ale ką tu čia, vaike, niekus šneki. Komunistai taipgi tiki, kad dušia yra. Jų gazietoje buvo rašyta, kad Leninas prisikels, va, tas ir parodo, kad jie tiki, jog žmogus per amžius yra nemirštantis.

—Tai iš to tavo pasakymo galima padaryti tokį išvedimą, kad tarp dabartinio tavo nusistatymo ir komunistų skirtumo nėra. Tik skirtumas tas, kad iki šiol tu tikėjai į juodą spalvą, o ateityje nori tikėti į raudoną. Mes žinome gerai, kad dabartiniai mūsų komunistai yra apjakinti tam tikro fanatizmo, ir jie patys nežino, kur jie stovi. Jie taip kaip kad ir jus, Dėdė, yra tolydžio vienodos nudėvėtos pasakos prisiklausę ir akiai tam tiki, pats rimtai į gyvenimo reikalus nesigilindami.

—Kaip tu, vaike, nori taip šnekėti, bet aš turbūt jau prisirašysiu.

—Gerai, Dėdė, jei nori, gali rašyti. Bet pasakyk man, kaip tu tuo syk elgsies su kunigais, kurių ištikimam tarnu buvai iki šioliai?

—Aš manau, kad tame dalyke pas mane atmainos nebus.

—Kaip tai nebus? Juk komunistai priešiaši kunigam. Jeigu kartais jie tau palięps, kad eitum ir išvytū kunigą iš klebonijos, kad paskui pats į ję galėtum gyventi, tai ką tu darysi?

—Aš tokių bliukų tai nedarysiu. Bo aš kunigų bijau, nes jie gali į turmą įkišti.

—Na o jei tu, Dėdė, belygindamas žmones pavogsi kenos nors vištas ir kada eidamas išpažintin pasisakysi ir negausi išrišimo, tai kaip tada bus? Tada jau aišku, kad tavo dušia liks velnio nuosavybėje.

—Čia, vaik, svarbus klausimas ir man reikės pas juos paklausti, pasiteirauti, kokios man pareigos bus, jei ten prisirašysiu, nes neapsižiūrėjęs kartais gali pralošti.

—Komunizmas, Dėdė, yra tam tikra protiška vergija. Kaip klerikalai šiandieną kiniba prie pažangiųjų žmonių už prieš juos tariamą žodį, taip daro ir komunistai. Kusijoje šiandieną yra persekiojamas kitokios idėjos žodis, kuris yra nesulig komunistų programo, taipgi ir Lietuvoje klerikalai taip pat elgiasi. Tas reiškia, kad kaip pas juodąjį klerikališką internacionala, taip

ir pas komunistų raudonąjį, nes nieko tikėtis negalima. Šiandieną mes žengiamė prie visiškos laisvės, kad kiekvienas turėtume teisę reikšti savas mintis. Klerikalizmas per ilgus amžius viešpatavęs šiandieną jau kaskart pradeda laipsniškai smukti. Klerikalai matydami, kad faktais negali sumušti kylantį žmonių susipratimą, griebiasi net paskutinių būdų, kad tik su valdžių pagelba apginti savo nusigyvenusį biznį, ir užgniauzti kylantį žmonių susipratimą. Komunistai taipgi stengės prievarta savo idėją įgyvendinti, bet gyvenimas parodė visai ką kitą ir šiandieną jau iš to didelio raudonumo pradeda nublankti ir atsipeikėję grįžti į normalaus gyvenimo vėžes. Tas parodo, kad šiandieną ateina demokratijos laikų gadyknė. Tas parodo, kad kas šiandieną remia klerikalų arba komunistų veikimą, tai tas vadovaujasi ne faktais ir protu, bet upu. Tad visai nėra stebėtina, kad kaip komunistai, taip ir klerikalai šiandieną turi savo tarpe tik tokius žmones, kaip kad ir tu, kurie vos tik gali matyti po savo kojomis.

—Jei tu, vaike, taip mane išnevožysi, tai aš su tavim šiandien daugiau nešneku. Eisiu prisirinkti faktų, tai kitą sykį aš tau parodysiu, kur teisybė.

MAŽŲ VAIKŲ DANTŲ PRIEŽIURA.

Antrųjų dantų sveikumas daug priklauso nuo priežiūros, kurią pirmieji dantys gavo. Kaip tik pirmieji dantys pasirodo mažyčių vaikų, reikia juos kasdien

valyti su minkštu šepetuku. Jam kiek paaugus reikia duoti suprašti kasdieninio dantų valymo svarbą.

Pirmieji dantys yra reikalingi, kad palaikius žando formą, kol antrieji pasirodys. Dėlto nereikia jų apleisti. Kaip tik kuris iš jų pradeda gesti, reikia vaiką tuojuo vesti prie dantų gydytojo.

Pirmuosius dantis paliuosuoja antrieji pradėdant šeštus metus. Šeštų metų kruminį dantį galima pažinti, kaip šeštąjį skaitant nuo priešakio. Ir dėlto, kad šis dantis pasirodo tuom laiku, kada kiti krinta, per klaidą pamnoma, kad jis vienas iš pirmųjų. Jeigu pradeda gesti, į jį domė nekreipiama, nes manoma, kad jis iškris. Ypač šiuo laiku reikalaujama, kad vaikas būtų vedamas pas dantų gydytoją, nes šeštų metų kruminis dantis yra svarbiausias už visus.

Kartais pasitaiko, kad pirmieji dantys taip tvirtai laikosi ir

neiškrinta, tuomi sulaukdamie antruosius, kurie verždamiesi lauk išauga kreivi. Kreivus dantis galima atitaisyti; kol vaikas jaunas.

Gražius dantis turėti yra kiekvieno žmogaus teisė. Sveiki dantys yra reikalingi sveikatai.

F. L. I. S.

PLAČIAI PAGARSĖJĘS LINIMENTAS

Naudojamas nuo diegliančių smarki ir minkščių. Nuo skausmų krumtinėje ir pečiuose. Kuomet reumatizmas juos muskulius s. traukia į maza. Nuraminamai ir bebandi, durančių nerulgius gualymų. Nuo išnarimų ir numšimų. Nuo dieglių ir skausmų. Patrinkit juomi — Pravyt skausmų 2-10.

Visomet laikykite bonką po ranka — niekuomet negalit žinoti, kada jis jums bus reikalingas. 30c. ir 70c. už bonką aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

NAUJAS SAVAITINIS AM. LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS.

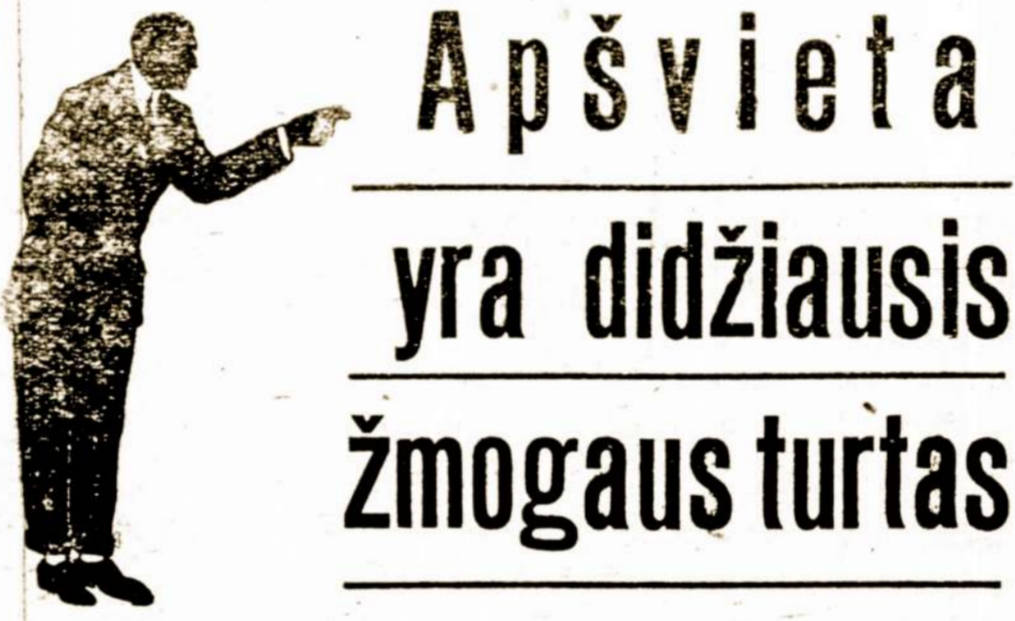
"VARPAS"

EINA KAS SEŠTADIENIS.
Kaina metams Suv. Valst. \$2.00
Pusei metų 1.00
Užsieny ir Lietuvoj met. 3.00
Pusei metų 1.50

Jei nori pasiskaityti tikrų ir teisingų žinių, tai skaityk "VARPĄ", kuris, nieko neužkabinedamas, paduoda ir nušviečia tik įvykius. Idėk į konvertą dvidolerinę (\$2.00) ir pasiųsk "Varpo" Administracijai, o gausi jį.

"V—A—R—P—A—S"

3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 1234.

Apšvieta
yra didžiausias
žmogaus turtas

- "SANRADOS" knygyne dabar gaunamos šios knygos:
- A. L. T. SANDAROS Principai ir Programos. Parašė Albinas Rimka. Pust. 32. .... 10c.
  - AMERIKIEČIAI LIETUVOJE. Labai naudinga knygutė. Parašė V. Vencienė, pust. 58. .... 25c.
  - ANDERSONO PASAKOS. Čia telpa 11 gražių pasakaičių su paveikslais papuštų. Lietuvių kalbon išguldė P. Nerys. Pust. 82. .... 25c.
  - AUKSO VERSIS. Vieno veiksmo komedija. Vertė Scenoms Myletojas. Pust. 35. .... 15c.
  - A. STRAZDO RASTAL. Su autoriaus biografija ir paveikalu. Kaina ..... 25c.
  - BAUDŽIAVA LIETUVOJE. Pust. 76. .... 10c.
  - BARBORA UBRIKA arba Klioštorius ir Jezuitai. Pagal oficialius rekordus parašė W. L. Clark, sulietuno A. J. Karalius, M. D. Čia atidengiamas visas šaltinis klioštoriaus nedorybių, labai akvvas skaitymas. Pust. 118. .... 60c.
  - CHEMIJA. Su daugybe paveikslų, 116 pust. .... 25c.
  - DEŠIMTS METŲ Tautinės Kultūros Lietuvoje. Nuo 1905 iki 1916 m. (Be apdarų 25c. Su apdarais .... 50c.
  - DVASIOS GYVENIMO MEKANIKA. Su paveikslais, 148 pust. (Be apdarų 35c.) Gražiose apdaruose .. 60c.
  - DANGAUS AUKŠTUMAS ir žmogaus senumas. Anykščių šilelis ir daugelis visokių naudingų žinių, su daugel visokių paveikslų. Pust. 150. .... 20c.
  - EILES-DAINOS. Parašė Juozas Rainis. Gražios eilės dėl deklamavimo. Pust. 32. .... 20c.
  - FRANCIJOS REVOLUCIJA. Parašė M. Avietėnaitė. GYVENIMO VERPETE. Drama penkių veiksmų. Parašė Bl. Kadagutis. Pust. 77. .... 45c.
  - GEOLOGIJA. 144 pust. .... 25c.
  - JONO JONYLOS VEIKALAI. Trys tomai. Gražiose audeklo apdaruose \$1.50
  - KAP ŽMOGUS GYVENO ant žemės. 47 pust. .... 10c.
  - KĄ DARYTI, KAD SVEIKI BUTUME ir ilgai gyvenitume. Pust. 32. .... 10c.
  - KAP JAPONAI GYVENA DABAR. Parašė Dėdė. Pust. 48. .... 10c.
  - KEISTUTIS. Tragedija V aktuose, 101 pust. .... 30c.
  - KULTūros ISTORIJA. Trys tomai su daugybe paveikslų. (Be apdarų \$2.00.) Su apdarais ..... \$3.50.
  - KANDILAS. Parašė Voltaire, lietuvių kalbon vertė Karolis Vairas, "Dirvos" išleistas, pulki apysaka \$1.00.
  - LENKŲ ŠAMOKSLAS LIETUVOJE. Su Lietuvos žemlapiu ir paveikslais. Istorijos dokumentas. .... 60c.
  - LIETUVOS ISTORIJA. M. Šalčius, 100 pust. .... 50c.
  - Gražiose apdaruose ta pati ..... 75c.
  - LIETUVOS ALBUMAS. Didelė paveikslų knyga, kurioje telpa daugybė paveikslų visų įlymiausių Lietuvos veikėjų. Pust. 435. .... \$5.00
  - LITHUANIA in Retrospect and Prospect, angliškai parašė Dr. J. Šliupas. Pust. 97. .... 25c.
  - LYTIES MOKSLAS. Parašė A. J. Karalius, M. D. Yra neapnekalat kiekvienam naudinga daktariška kny-

- ga, pust. 394, tvirtuose skuros apdaruose \$7.00
  - LIETUVOS LAISVĖ. Trumpa peržvalga Lietuvių tautos politikos. Parašė Dr. J. Šliupas. Pust. 47. .... 10c.
  - MASKOLIŲ DARBAI KRAŽIUOSE. Labai naudinga pasiskaitymui knygelė. Pust. 15. .... 15c.
  - MAŽAS MUZIKAS ŽODYNELIS. Tankiausiai vartojamų žodžių paaiškinimai anglų ir lietuvių kalbose 32 pust. Kaina ..... 25c.
  - PRABENGTIS Lietuvių Tautos Senovėje. Parašė Dr. J. Šliupas. Kas nori susipažinti su Lietuvos praeičia, kiekvienam naudinga perskaityti. Pust. 46. .... 25c.
  - PASKAITA Amerikos Lietuviai ir Lietuvos. Ši knygutė nušviečia visą Amerikičių lietuvių veikimą Lietuvos laisvės reikaluose. Pust. 25. .... 15c.
  - PASNIKAI LIETUVOJE. Parašė K. Stiklius. .... 60c.
  - ŠIENAPIŪTE. Vieno akto operos Libretto. Žodžiai K. Jasiukaičio, muzika Mike Petrausko. Pust. 24. .... 10c.
  - PASKAITOS IS BIOLOGIJOS IR BAKTERIOLOGIJOS, su daugybe paveikslų, 172 pust. (be apd. 50c.) su gražiais spalvuotais apdarais ..... 75c.
  - SVETIMOJ PADANGĖJ Pasaulio Verpetuose, Eilės dainos ir prietikiui du šimtai eilių parašė A. J. Jukubaitis. Pust. 200. .... \$2.00
  - ŠIRDIS. Iš Italų Edmundo de Amici, vertė M. Grigoni, 362 pust. (Be apdarų \$1.00) su gražiais auksuotais ir spalvuotais apdarais. Kaina \$1.50
  - SOCIALIZMAS IR DARBININKŲ KLAUSIMAS 39 pust. .... Kaina 10c.
  - SERGĖKITE AKIŲ APVILKIMĄ. Pust. 11. .... 05c.
  - TRACHOMA arba sergėkite akis. .... 10c.
  - Trumpa aiški istorija Francijos revoliucijos. Su paveikslėliais. Pust. 75. .... 40c.
  - TECHNIKOS STEBUKLAI. Su daugybe paveikslų 142 pust. (be apdarų 25c.) su gražiais apdarais .. 50c.
  - VISAS SVIETAS. Žemė, kalnai, vanduo, upės žmonės miestai, statistikos žinios. Sutaitsė P. Mikolainis. .... 25c.
  - VĒLIAVOS AKYVAIZDOJE. Francuziškai parašė Užsiskant knygas, kartu reikia ir pinigų pristūti es kanciu adresu: Jules Verne. Liet. kalbon vertė J. A. Chieliauskas. Labai įdomus skaitymas. Pust. 212. .... 75c.
  - VANDUO ANT ŽEMES, po žeme ir viršuje žemė. .... 10c.
  - VINCO KUDIRKOS RASTAL. Šeši tomai (paskirais tomais neparduoda) . Kaina \$6.00
  - ŽMOGAUS PAREIGOS. Parašė Giuseppe Mazzini, vertė V. K. R. Kiekvienam žmogui reikia žinoti savo pareigas ir perskaityti šią knygą. Pust. 245. .... \$1.0
  - ŽIVILĖ, Duktė Karijoto. Tragedija V aktuose, labai tinkama mūsų scenai, 118 pust. .... 20c.
- NAUJOS KNYGOS IS LIETUVOS.**
- KELIONĖ APLINK PASAULIŲ Per 80 Dietų. Parašė Jules Verne. Vertė J. Balčikonis, 228 pust., didelio formos to su iliustruotais viršeliais ir su pavaikslais, kaina \$1.00
  - KAUNO ALBUMAS. Su 50 Kauno miesto vaizdu, 6 puslapių. Kaina tik \$1.00
  - LIETUVOS ISTATYMAI. Surinko teisininkas A. Merksys, suredaguo Vyriausiojo Tribunolo Pirmininkas A. Kriščiukaitis. Pirmas leidinys iki 1922 m. balandžio 20 d. Labai didelė knyga 1032 puslapiai, kietais popieros viršais \$3.00
  - PALYDOVAS. Labai turininga knygutė, su daugybe visokių informacijų apie Lietuvos valstybės visą padėt. Labai naudinga kiekvienam grįžtančiam arba kad ir ži gyvenančiam. Knygutė iš 112 puslapių, tvirtuose audekl apdaruos, su Lietuvos žemlapiu ir Kauno miesto planu. Kaina tiktaai ..... 50c.
  - PAJUDINKIME VYRAI ŽEMĖ! Parašė vengriškas Maurikis Jokai, trumpai atpasakojo lietuviškai Aibbi. Labai pulki apysaka, 116 puslapių, kaina ..... 75c.
- "SANDARA" Book Dept., 327 E St., Boston 27, Mass.

Mūsų Daryti Paveikslai Visioms Patinka.

JURGIS STUKAS
Fotografas.

Padarome dailius paveikslus: Vestuvių, Šeimynų ir Pavienių. Užlaikom visokios rūšies rūmus ir darom didelius paveikslus.

453 Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0464-J.

Tel. S. B. 2805-R.

Lietuvis Optometristas

Išgaminuojū akis priskiritu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.

J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignotas Stankus
1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.

LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokas ligas) IR CHIRURGAS (daro visokas operacijas).

OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Tel. So. Boston 4000.

DR. J. C. LANDZIUS - SEYMOUR
Lietuvis Gydytojas.

Valandos 9-11 2-4 6-9.
506 Broadway,
So. Boston, Mass.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.
Akis Spėjaistas.

399a Broadway,
South Boston

Tel. So. Boston 270.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir Moterims

Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakaris 6 iki 8.

536 Broadway, So. Boston.

Ofiso Tel. S. B. 441
W. Newton 1468-W.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civil'ikas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie i'imo ir paradiavimo.

FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass.
(Virš Prekybos Bendrovės).

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jalimavičius)

Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.

509 Broadway, Kampas G St.,
So. Boston Mass.
Telephone South Boston, 502

TIK PATRINKIT JUOMI

Kuomet jus kankina skausmas atakes reumatiskų skausmų, ar užpuola neuralgija, su sudėtingais skausimais sąnarių ir mskulinių rōkis nespauskoms palengvintimas patirtama tvirtai patrint su

Ireg. S. V. Pat. Bure.

ir tuojus pajautama maloniai deginanti siluma bostskleidžiant po skaudamą vietą, kuri suteikia malonų smagumą! Visiški nėra reikalo kankintis turint po ranka tokią tikrą pagalbę. Pain-Expelleris tūrai pagelbės ir jums, kaip jasi pagelbėjo reumatizmo tūkstaiam žmogui per daugel metų. Visomet laikykite jo bonką parankioje vietoje. 30c. ir 70c. už bonką aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Lietuviai Amerikoje

MISINGIO (BRASS) DARBININKAI ORGANIZUOKIMĖS I UNIJA.

WATERBURY, CONN. Po pralaimėjimui didžiojo streiko 1920 metuose visoki paskalai leidžiami iš kompanijų-fabrikantų pusės. N. E. W. Asso. (unija) pusėtinai apgriovė. Darbininkų unija Waterburio fabrikantams buvo peilis po kaklu, jie žinojo tatau gerai, kad jeigu Waterburyje Darbininkų Unija įsigalės, tada ponams fabrikantams bus sunkiau darbininkus išnaudoti, tai jie ir dėjo visas pastangas, dėjo pinigų kruvas, kad tik darbininkų Uniją sugriauti. Tas jiems dalinai pavyko. Už išleistas pinigų kruvas unijos groivimui išnaudotojai iščiulpė iš tų vargšų darbininkų keleriopai su kraujais. Bet darbininkai ir vėl pradeda suprasti, kad jiems unija yra būtina reikalinga ir vėl jie stoja į uniją. Mes, darbininkai, taipgi pradėdam protauti ir suprasti, kad tik susiorganizavę dūrciai į uniją, organizuotai galės iškovoti žmoniškesnę gyvenimą ir žmoniškesnes teises. Taigi, broliai ir sesutės, darbininkai, ir darbininkės, organizuokimės. New England Workers Asso., Lietuvių skyrius rengia dideles prakalbas temoje: "Kokią rolę lošia Darbininkų Unijos kovose su išnaudotojais." Tema yra žingeidi ir, rodos, pirmą kartą toje temoje bus prakalbos Waterburyje. Taipgi, broliai darbininkai, šio laikraščio skaitytojai atsilankykite į šias unijos prakalbas. Prakalbos įvyks kovo 30 d. 7:30 val. vakare nedėlioje, svetainėj 103 Green St., Waterbury, Conn. Unija susirinkimus laiko 2-ą urnainą kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare, 775 Bank St., Waterbury, Conn.

Unijos korespondentas.

IŠ LIETUVIŲ UKĖSŲ KLIUBO GYVAVIMO.

LAWRENCE, MASS. Apie šią organizaciją laikraščiuose ligi šiolie visi mažai buvo girdėti, o vienok Kliubas yra didžiausia bepartviška organizacija šioj kolonijoj. Jame yra susispietę lietuviai visokių pažvalgų ir gana draugiškai visi sugyvena. Kliubas turi nuosavą namą, kur visas lietuvių judėjimas randa sau vietą. Prie šios organizacijos turėtų priklausyti kiekvienas Lawrence lietuvis, nes tai yra vienintelė organizacija, kurioje gali visų pažvalgų ir įsitikinimų lietuviai sueiti. Nors dabar ir yra pakelta įstojimo mokestis, bet atsižvelgus į tai, kad jau namas veikia išmokėtas, ir svetainė pereitą rudinį puikiai išdabinta, kas lėšavo keletas tukstančių dolerių, tai tie keli doleriai įstojimo neturi būti kaip priežastis, dėl kurios negalėtų nauji nariai įstoti.

Pereitime susirinkime, kuomet nariai iš klausė metinį raportą, pasirodė, kad Kliubas per pastaruosius metus paugo kaip finansiskai, taip ir narių skaičium, tai tapo nutarta, kad geresniam narių susipažinimui ir draugiškam apkalbėjimui kaip Kliubo, taip ir visuomeniškų reikalų, surengti draugišką pasikalbėjimą — vakariene, kuri ir įvyks subatoj, kovo 29 d.

Visų klubiečių privalumas tokiuose vakarėliuose dalyvauti, nes ten mes galėsime arčiau susipažinti vienas su kitu ir apart, kas musų kolonijoj dabartiniu laiku yra labiausia reikalinga.

Vak. Komisija:

Jul. Savinčius,
V. Romondas,

41 Berkeley St., Lawrence, Mass

NURODYMAS KLAIDOS.

Apkainavimas dainininkų.

WATERBURY, CONN. "Sandaros" num. 10 tilpo vietos lietuvių bruzdėjimo aprašymas. Lytint 10 d. vasario įvykusi koncerte dalyvavusius dainininkus ir minint vietinius dainininkus, stambiai suklydo. Korespondentas sako: p-lė Monikaitė ir p. Morkus dainavo gražiai, bet musų publika ko tai daugiau tikėjosi. Tas grynai tiesa, bet korespondentas suranda tam priežastis sekamas: "turbut, kad Waterburiečiai čia jau ant vietos turi visą eilę taip pat gerų solistų, kaip tai: Kemėšis, Radvila, Jokubonis, ponios: Nainienė, Urbienė, Laskevičienė, p-lė Petrauskiūtė, Pricevičiūtė ir kitos." Taigi Sandaros korespondentas minėtus svečius dainininkus padėjo šale vietinių, ir dar žemiau, nes pratę girdėti vietinius gerus dainininkus svečiais nepasitenkino, reiškia, taip gerai nepadafravo, kaip vietiniai. Aš tikiu, kad korespondentas šitą klaidą padarė ne iš blogo noro, bet tik taip sau nejuociomis.

Pirmiausia turiu pareikšti, kad įvardytieji ir neįvardytieji vietiniai dainininkai toli nepriyga Monikaitės ir Morkaus. P-lė Monikaitė turi vidutiniškai didelį, lankstą ir švelnų sopraną ir matyt muzikališką klausą, taip pat gerokai techniskai prasilavinus, tik, matyt, stoka drąsos, stoka gyvumo užkariauti publiką, bet šias klutis laikui bėgant prašalys ir taps publikos mylima dainininkė.

Tą patį galima pasakyti ir apie P. Morkų. Balsą turi platų, švelnų ir gana lankstų baritoną, taip pat turi muzikališką klausą ir reikia saktų pusėtiną interpretaciją, rodos jis visas kvalifikacijos turi tapti geru dainininku. Šį kartą jam truko drąsos, savęs pasitikėjimo ir truko gyvumo (sako net buvęs labai užkims), tas tai ir buvo stoka dėl ko neužkariavo publika. Bet man geriau patinka artistas, kuris mažiau ant savęs pasitiki, negu gali, negu tas, kuris daugiau pasitiki, negu gali.

Dabar perkratysim musų vietinius "gerų" dainininkų gabumus. Kemėšis turi gerą basso medžiagą, bet keleto metų mokymosi dainavimo parodė, kad pas jį nėra jokios muzikalės spēkos tą didelę balso medžiagą suvaldyti, ir šiandien ne menkiausia dainele negali be balso iš tono iškrypimo padainuoti. Radvilas turi muzikališką klausą ir jausmus, bet balsas negana didelis scenai ir labai sausas neskambus baritonas. Jokubonis tur mažą balsą, kuris tik "fruntrumy" tinkta dainuoti ir tai neturi net muzikalio skambėsio.

Dabar apie moteris. Pp. Laskevičienė ir Nainienė turi didelius (nedidesnius už Monikaitę) balsus, bet dainavime nesilavinusios, ir tokiu būdu šiandien negalima sulgynti su p-lė Monikaitė. P. Urbienė, p-lė Petrauskiūtė (tur but minty) Elena Petrauskiūtė ir Pricevičiūtė turi malonius, skambius balsus, bet ant scenos dainuot per mažus, prie tam net dainavime nesilavinusios. Taigi "Sandaros" korespondentas vietinius "gerus" dainininkus netik negali prie p-lės Monikaitės bei prie p. Morkaus, lyginti, bet net negali pasigirti prieš kitas lietuvių kolonijas bent šiuo kartu. Tiesa, buvo laikai, kad muzikalių veikalų, tariant operėčių pastatyme, Waterburis pasižymėjo bene iš eilės ketvirta lietuvių kolonija Jungtinėse Valstijose, bet ne dabar.

Muzikos Mylėtojas.

TEATRAS IR PRAKALBOS.

LAWRENCE, MASS. Vasario 22 d. Tautiškos parapijos komitetas sulošė keturių veiksmų dramą "Pirmi žingsniai." Lošimas buvo pobažnytinėje salėje, 156 Garden gatvė. Lošime dalyvavo sekančios ypatos: Murinkis — V. Černauskas; Murinkienė — M. Pačinskienė; Enrickis — J. Antanavičius; Šmitke K. Vidunas; Žvirblis — A. Jukna; Barbora — E. Vaitkuviene; Ona — M. Misevičiūtė; Jonas — T. Levickas; Trickas — J. Peslikas; Šlapas — P. Bagdonas; Baltrus — B. Kirmilas. Nors kai katrie iš lošėjų dar tik kelintu kartu dalyvauja lošimuose teatrų, bet roles atliko gerai. Žmonių pilnutėlė svetainė. Matyt, kad publika myli parengimus. Nors ir bedarbės laikas, bet kaip tik tai kokiš Tautiškos parapijos yra parengimas, visados publikos atsilanko skaitlingai.

Beje dar pamiršau pranešti, kad tą patį vakarą buvo suloštas mažas veikalas "Jaunystės Karštis." Lošė sekančios ypatos: O. Milienė, O. Peslikienė, S. Šimoniolė ir K. Velulienė. Lošėjos roles atliko gerai.

Vasario 22 d. bažnytinėje salėje buvo prakalbos. Kalbėjo "Vienybės" įgaliotinis A. Stankevičius. Žmonių atsilankė skaitlingai. Kalbėtojas labai gražiai papasakojo apie Lietuvą ir jos tvarką. Nemažai davė vėjo musų komunistams. Katrie atsilankė į prakalbas, tai negalėjo ramiai pasėdėti girdint teisybės žodžius.

Tautietis.

CONNECTICUT LIETUVIŲ DOMEI.

Waterburio Lietuvių Progresyviškų Draugijų Sąryšis savo susirinkime buvusiam kovo 11 d. 1924 m. po N. 103 Green St., Ukėšų Polit. Kliubo svetainėje, Waterbury, Conn., nutarė atsišaukti į lietuvių kolonijas su paraginimu, kad kiekviena lietuvišva ispygventa kolonija rengtų masinius mitingus arba, jeigu išgali, siųstų bent po du delegatus pas Steito Congressoną ir Senatorių su prašymu, kad prištūs priėmimui Johnsono biilias reikale varžymo atėvystės. Taigi į darbą Conn. valstijos lietuviai, kol dar nevēlu!

Waterburio Liet. Progr. Dr-jų Sąryšio Valdyba:

Pirm. P. Dapšis,
Sekr. P. Motiečius,
Izdinink. V. Bradunas.

Antspauda.

PARENGIMAS NASLAIČIAM

CHICAGOS dalyj, vadinamoj North Side, lietuviai pasižymi gyvumu ir atsiliepa į kiekvieną svarbesnį Lietuvos žmonių šauksmą. Tiesa, čia lietuvių nedidelis skaitlis, bet jie jau daug darbų yra nuveikę ir pralenkę didesnes Chicagos kolonijas. Pastaruoj laikų net 8 lietuvių organizacijos susitarė rengti milžinišką koncertą, kokio da ir didelės kolonijos lietuvių neturėjo. Peną visą nutarė skirti Lietuvos

našlaičiams pavasarinėms šventėms. Atsilankiusioji publika gaus koncertą dviejų dolerių vertės tik už 50c. įžangos. Koncertas rengiamas balandžio 4 d. 7:30 val. vakare, Vicker Park didžiojoj svetainėje. Programe dalyvaus be apmokėjimų Lietuvos Operos tenoras Justinas Kudirka, karalius lietuvių ristikų Karolis Poziela, pasižymėjęs sopranas, Nora Gugienė, tenoras Jonas Cepaitis, pianistė Helena Janscey, Aldona Rugis mokytoja gimnastikų ir šokių ketino pateikti ką nors nepaprasto šokių mene, dainuos "Pirmyn" choras. Dalyvaus Lietuvos konsulis ponas žadeikis, Universal

State Bank kasierius S. Valantius, advokatas T. Kučinskas ir tt. Žodžiu — programą bus gyvas, smagus ir žingeidus, vertėtų ir kitų kolonijų lietuviams atsilankyti ir pamatyti, ką gali North Sidės lietuviai! Tikslas koncertą irgi kilnus.

Draugijų vardai, katros rengia: Chicagos Lietuvių Draugija, Kriaučių Kliubas, S. Pa. Draugija, Rytinės Žvaigždės Kliubas, S. P. D., Susivienijimo 226 kuopa, Lietuvių Tautinės Sandaros 23 kuopa, Social. Sąjungos 81 kp., L. L. 1 kuopa, "Pirmyn" choras.

Praamžius.

Moksleivių Vakarelis

VALPARAISO, IND. Lietuvių Moksleivių Literatiška Draugija, kuri riša vietos lietuvių moksleivius, surengė tradicijinį vakarėlį, kaip ir kitais bertainiais kad darydavo. Svečių šįkart atvyko neskaityngai. Tuo žvilgsniu vakarėlis nebuvo taip smagus, kai kad pirmiau budavo. Prie to ir pačių studentų jau daug mažiau, nei keletą praeitu metų. Tačiau programą buvo vienas iš geriausių. Buvo pagirintų kvartetų, solų ir gerai prirengta prakalba. Apart lietuvių, programe dalyvavo ir svetimaučiai sekantys: Parkes, Light, Panabaker ir Folger, kurie yra toliausia muzikoj pažengę musų mokykloje. Iš pačių lietuvių muzikos studentų turime tik du p. Perminą ir p-lę Oną Krasauskaitę. Jiedu abudu yra talentingi dainininkai ir jau gerai prasilavinę. Šiame vakarėlyj Ignas

Perminas žavėte žavėjo susirinkusius svečius ir moksleivius savo stipriju baritonu. Tarytum prieš kasžin ką jam šį kartą pasisekė geriau, negu kada pirma. Svetainė tik skambėjo nuo tvirtu malonaus balso, o publika užžavėta tylėjo ištempus kaklus, tartum prisiartinant kam nepaprastam. Vakareliui pasibaigus dėl to ejo nusistebėjimo kalbą tarp moksleivių, dėl ko Perminas nepasirodo visuomenėje. Kaikurių buvo pastebama, kad jei dainininkas Perminas duotų keletą koncertų Chicagoje ir kituose didesniuose miestuose, tai neimtų daug savaičių, kol gerb. Perminas taptų labai populiaringas ir visų mylimas dainuotojas, gal toks kai Babravičius. Buvo atsilklausta ir paties Permno dėl ko jis spleiasi nuo visuomenės? Atsakymas buvo: "Dar ne užaugau, kad pasirodžius visuomenėje." Tačiau artimesniems savo draugams draugas Perminas yra atviresnis. "Aš pasirodysiu, kad nustebinti," — kaikuriems jis pasako. Vienok po šiuo vakarėliu moksleiviai jau nebeveikar visų slapytystis. Jau pradėta kalbinti Perminas pasirodyti Chicagoje. Sako, tegu žmonės pradeda kalbėti: "Antaras Babravičius iš Kauno." Ypač

pažangieji moksleiviai ant jo užsispyrė. Gal jiems ir pavyks prikaltinti.

O kas dėl musų "Onutės," tai ji šį kart nedainavo musų vakarėlyje. Mat, neseniai turėjo "penny sight," kaip moksleiviai čia juokiasi. Dėlto ir negalėjo dainuoti. Bet šiandie ji jau pilnai sveika ir išrodo "sweet Bob." Taigi, vakarėlyj musų "Onutė" sėdėjo pirmoj eilėj, čia ir ten užmesdama savo simpatinga, macionią šypseną, tarytum laukdama išsaukimo. Ir visi žiūrėjo ir laukė, kada čia suskambės malonus ir galingas jos balselis. Bet gi šįkart nesulaukta. Programui pasibaigus, moksleiviai apstojo ją ir teiravosi: "Na, Onute! kas gi tau? Kodėl nedainavai?" "Nors programą buvo labai geras, bet vistiek aš neužsigandėdines. — Tamsta nedainavai," — kiti jai sakė. Ir p-lę Krasauskaitę moksleiviai bando prikaltinti pasirodyti Chicagoje. "Tu Gall Curci! Kodėl neleidai lietuviams žinoti, ką jie turi tarp savųjų?" — jos artimesni draugai jai pastebi.

Feliksas Misius buvo to vakaro kalbėtojas. Kadangi ponas Misius "gula ir kelia" su mintimi, kad tapti geru kalbėtoju ir kai tas Graikų oratorius eina į mitas ažuolams prakalbų sakyti ir kai kada veidrodžiui, tai apie jo kalbos pasekmes neišpuola daug ir sakyti. Prakalba buvo gambiai apdirbta ir oratoringai pasakyta. Ponui Misui pirmoje vietoje stovi darbininkų reikalai ir jis rengiasi dirbti darbininkų klasei. Pastaroji jo prakalba buvo iš politinės ekonomijos, apie kurią, reikia pastebėti, Misius gerai nusimano. Sprendžiant iš praities jo prakalbos, darbininkai greitai susilauks savo eilėse naujo vado, kuris, gailma spėti, turės daugiau pasisekimo, negu pirmesnieji Vaiparaisiečiai, jau išėję į visuomenę.

Programui pasibaigus, prasi-dėjo tautiškos žaismės, kurioms vadovavo, "Onutė" ir "Antanas." Juoko buvo iki gerklės.

Vaistinininkų vakariene — lietuvių vakariene

Valparaise labai dažnai ir beveik kožnam kampelyj tenka išgirsti tvirtas šauksmas: "Who runs the Hill?" "Pharmies!" (Lietuviškai: "Kas vado kalną?" "Aptiekoriai!" — Musų mokykla stovi ant kalnelio, iškilus virš viso miesto.) Ir ištikrųjų vaistinininkystės departamentas visuose mokyklos judėjimuose stovi pirmoj vietoj. Neseniai buvo duota šokis, kurin prisirinko "daugiau žmonių, negu visam Valparaise kad yra," anot kalbų. Mokyklos "Gymė" sutilpsta apie penki tukstančiai žmonių. O tam šokij reikėjo judėti smulkiais žingsneliais ir tai gerai rangytis sau tako. Daugelis buvo net iš Chicagos atvykę, jų tarpe buvo atsilankę ir poras lietuvių iš Chicagos. Tarp mokyklos departamentų yra basketbolo rungtynės, kurių laimėtojais buvo šimet "farmikų" skyrius. Ir užtai gavo iš universite-

to sidabrinį šuotį. Paminėjimui šio laimėjimo tapo surengta čia kalbama vakariene kovo 11 d. Vakariene buvo labai populiarė vietoj — Altrurijoj ir prirengimas buvo taip išdidu, kad rodės butų kur Casino de Paris. Puikiausia orchestra griežė džazą, įvairūs papušalai dabino svetainę. Žodžiu, viskas buvo pirmos klasės. Kada viskas buvo vedama taip augštai, tai ypač smagu pastebėti, jog tarpe sytintaučių programo dalį išpildė ir lietuvių. Ir tai buvo skaitoma svarbiausia programo asmuo. Kas ji tokia? Ar atspėsite? Nagi, panelė Ona Krasauskaitė, ta pati "Onutė." Ir Onutės balselis patiko ir svetimaučiams, du kartu buvo išsaukta. Ir tai plojimas vis dar nepaliovė, jei ne teastmasterio siaubiamas laiko stoka, tai musų "Onutė" ir dar keletą sykių butų buvus išsaukta. Ir iš dainininkų tik viena p-lė Krasauskaitė tebuvo. Vadinas, ji buvo parinkta, kaip geriausia Valparaiso dainininkė. Labai linksma, kad ir svetimaučiai pastebėjo musų dainininkės nepaprastą talentą. "Na, o kaip su tuo penny sightu?" — po vakarienes vienas paklausė Onutės. "Jau aš all right," — buvo atsakymas.

Prie progos reikia pastebėti, kad to skyrus studentai ne tik pirmi draugingame judėjime, bet pirmi ir moksle. Vaistinininkystos kursų skyrus čia yra geriausia sutvarkytas ir stovi pirmoj eilėj visose jungtinėse valstijose. Vaistinininkystės mokyklos Jungt. Valst. yra padalintos į A, B, ir C. skyrius. Valparaiso Universiteto vaistinininkystės mokykla stovi A skyriuje, arba pirmoj vietoj. Dėl to tai šio departamento mokiniai yra verčiami sunkiai mokintis. Ir silpnesnieji negali jame pasilaikyti. Praeitais metais pradėjo aptiekorystę imti septynis dešimtis mokinių. Iki pabaigai pirmų metų išsilaike tik šešiosdešimtis. Kitiems buvo pastebėta pasirinkti kokią nors kitą šaką. Lietuviai praeitais metais trys pradėjo aptiekorystos mokintis. Vienas jų, čia gimęs ir augęs, po dviejų bertainių gavo apleisti, nes tik viena "subdžektą" beparėjo laike tų dviejų bertainių. Kiti du lietuvių padarė "all right." Ir dabar jau arti pabaigos šios mokslo šakos. Birželio 13 d. gaus diplomus ir paskui jau galės patarnauti savo viengenciams lietuviams. Ir beabejoj jie bus lietuvių mylimi, pabaigę mokslą pirmos klamos mokykloj. The School of Pharmacy priešakyj yra Muldoon, autorius "Pharmaceutical Latin" vadovėlio. Jo pagelbininkai Schicks ir Cox. Visi trys jie yra ne tik aukšto mokslo, bet ir apsiėjime stovi pirmoj vietoj tarp vietos fakulteto. Jie trys atvyko iš Rytinių Valstijų penki metai atgal ir į tą trumpą laiką pastatė kalbamą departamentą pavyzdgingiausia mokykla. Ir ji pasidarė ant tiek populeringa, kad praeitais metais net State Board vaistinininkystės kvotimai buvi laikomi Valparaiso Universitete. Tiek apie tai.

Naujas mokslo bertainis prasidės kovo 24 d. Išbuti tris mėnesius Valparaiso Universitete, pigiai gyvenant, dabar atsielna arti dviejų šimtų dolerių — pigiau negu kitose mokyklose. Lietuviams patartina važiuoti į Valparaiso Universitetą mokintis. Jonas Pionas.

Lietuvos Seimas svarstė sumanymą ir priėmė antruoju skaitymu, kad valdžia padarytų sutarimą su Latvija, Estonija, Vokietija ir Amerika, kuriose Lietuvos valdžia galėtų savo prašikaltelius susijieškoti, kurie pirmiausiai pabėga į Latviją su Vokietija, pasidirba pasportus ir paskui jau plaukia į Ameriką. Vokietijoje jie gauna visokių pasų nuo \$300 iki \$555.

Kalendorius

Kiekvieno žmogaus gyvenime yra būtinas reikalas turėti Kalendorių, nes Kalendorius tai yra geriausias namų draugas. Šiais metais Sandara kaip tik ir išleido tokį kalendorių, kuriame telpa visos mėnesinės dienos su pažymėtais šventųjų vardais bei šventėmis. Taipgi jame telpa daug eilių, apysakų, straipsnių bei daugybė informacijų apie žymiausių pasaulinius įvykius. Taipgi telpa daug paveikslų bei senoviški lietuvių vardai. Kiekvienam Sandariečiui bei "Sandaros" skaitytojui yra patartina įsigyti šį Kalendorių sau ir savo giminei Lietuvoje. Jo kaina tik 25c. Prisiųsk laiškė į dėjęs 25c. arba dvicentiniiais pašto ženkleliais, o kalendorius bus prisiųstas Tamistai arba Tamistos giminei Lietuvoje. Kas ima nemažiau kaip 10 kalendorių, tam duodame 50%.

"SANDARA"

327 N Street,

So. Boston, Mass.

T.M. D. Reikalai

DĖL ALBUMO "VOKIEČIŲ OKUPACIJA LIETUVOJE."

Rodos rugpjūčio mėn. pabaigoje 1923 m. p. J. Rimkus-Šilietis Šiaulių gimnazijos mokytojas ir autorius-leidėjas knygos albumo "Vokiečių Okupacija Lietuvoje" kreipėsi prie TMD, ir sykiu prie Sandaros Partijos (abiem organizacijom buvo adresuotas vienas laiškas ir vienas egz. jo veikalui prisiųstas), kad viena ar kita Draugija galėtų jį jo paimti kiek nors tos knygos ir platinti Amerikoje tarp lietuvių. Gavęs iš K. Paulausko Sandaros Sekretoriaus laišką ir knyga, apgaivojė, kad TMD. leisdamas Wells'o "Pasaulio Istorija" ir mažai šiuo tarpu turėdama pinigų pirkimui veikalui, parašiau g. mok. Rimkui laišką apgailestaudamas padėti TMD. ir sykiu suteikiamu mūsų didesnių knygynų ir leidėjų (laikraščių) adresu, kad jis galėtų kreiptis prie jų, kurie tikrai iš knygų jau daro pramonę ir turi laikraščius, kad galėtų geriau išgarsinti. O Sandaros sekretoriui sugrąžinau originalų laišką ir knyga, prašydamas taipgi parašyti savo nuomonę J. Rimkui-Šilietui.

Dabar, šiomis dienomis, gaunu nuo p. Rimkaus-Šilietio šio turinio laišką:

Šiauliai, Pasodnės g. 37.
Spalių 14, 1923.

Gerbiamas Tamista:
Ačiu Tamistai už atsakymą, nors jis mane nemažai nuliudino. Su viskuo aš sutinku, bet kad Tamistoms Amerikiečiams 16 litų išrodytų perbrangi kaina esanti, tai tas man stačiai yra nesuprantama, kuomet čia Lietuvoje, bėpinigybės krašte, miešlai man moka už tokį albumo egzempliorių po 20 litų ir nesiskundžiasi, kad savaimi būtų perbrangi toji knyga, bet vien dėl stokos litų ir kredito subėdnėjimo dėl žlugimo dviejų valiutų (rusų ir vokiečių) daugelyj atvejų varžosi pirkis tą knyga. Nejaugi Amerikoj panašios knygos yra daug pigesnės? Gal angli kalboj parašytos knygos ir tai prieš karą yra pigesnės, bet dabartinės laidos netik lietuvių, bet ir angli knygos sulgy mano surinktų informacijų yra daug brangesnės. Man svarbu tačiau buvo sužinoti, kad tamistoms, matyt, patinka toji knyga ir galėtų ji eiti, matyt, tarp Amerikos lietuvių. Nors ir netiesioginiai tamista apie tą man pranešė, tačiau taip iš laiško galima suprasti. Ir už tą tamistai ačiu, ačiu taipogi už pastangas pasiulyti kitoms organizacijoms mano kurinį, nors prisipažįsiu, kad beveik visoms svarbesnėms organizacijoms ir redakcijoms Amerikoje tuo pat metu būvau išsiuntęs po vieną egzempliorių savo knygos ir panašius pasiūlymus ir tik iš tamistos tegavau pirmąjį, nors ir neteigiamąjį, atsakymą. Iš savo pusės galiu tamistai pranešti, kad mirėtoji mano knyga sulaukė gerų recenzijų ir paminėjimų, kaip "Draugijoje" num. 7-8, 1923, p. 311, "Lietuva" num. 220, "Trimitas" num. 149, "Lietuvos žinios" num. 223, ir tt. Veikalas buvo išsiųstas Francijos premieriui p. K. Poincare, nes tikslas to veikalas buvo darodoti Europai, kaip sunkiai Lietuva nukentėjo laike karo ir kokios tvirtos nepriklausomos politinės orientacijos ir idealų ji laikosi, nežiurint bauriausiu lenkų ir rusų imperialistų šmeižtų apie Lietuvą, kaip kraštą lyg pasidavusį vokiečiams ar rusams, politiniai nesubrendusi ir lyg pat šaknyj supuvusi ir išsigimusi, todėl reikalaujanti Rusijos, Vokietijos ar Lenkijos globos ir tt.

Veikalas padarė, matyt, nemažą įspūdį K. Poincare ir prablaivino jo pažiūras į Lietuvą, jeigu aš esu gavęs šiuos dokumentus, kuriuos prašau paskelbti tarp Amerikos lietuvių ir spaudoj. Štai tie dokumentai: Lietuvos Respublika, Užsienių Reik. Ministerija, Nr. 16298. Kaunas.
Rugsėjo 14 d., 1923 m.

J. M. Ponui M. J. Rimkui, Šiaulių Gimnazijoj, Šiauliuose.
Gerbiamas Tamista! Drauge su šiuo turime garbės siųsti Tamistos žiniai gauto iš Francuzų Konsulato Kaune iš š. m. rugsėjo 4 d. rašto nuorašą reikale Tamistos išleistos knygos.

Su pagarba,
— (pasirašo) B. K. Balutis, Vice-ministeris, p. e.

Čia seka Francuzų Konsulato Kaune Francuzų kalboje raštas apie naudingumą Lietuvai išleistos J. Rimkaus knygos.
(J. Sekys).

Todėl prašau Tamistą paskelbti tuos dokumentus laikraštyje, taipogi paskelbti apskritai Amerikos lietuvių laikraščiuose apie tą veikalą, įdėti klisę kokio paveiklo, kuris tamistoms patinka ir tt., nesgi negalima mums lietuviams būti taip nejauniai ir sustingusiai tautai, kokia mes dabar esame ir todėl žiname. Čia privalėtume pasimokinti pas žydus ir kitas tautas. Žydai man nuolat kartuoja, kad jeigu tai būtų atvaizduotos žydų tautos kančios laike šio karo, tai seniai jau jie būtų išpirkę šį veikalą. Jie už padėjimą vien žydiško vertimo tame veikalui būtų išpirkę man tą veikalą, bet toks jau pasakymas daro lietuviams gėdą, o aš niekuomet žydiškais parašais nepapuoščiau savo veikalą.

Todėl dar kartą prašau T. sujieškoti man Amerikoj (man nesinori tikėti, kad milijonui Amerikos lietuvių nereikalinga būtų bent 1000 to veikalų!) pirkėjų tam veikalui, o kaina to veikalų sulig popiero yra toki: 12 litų, 16 litų, 20 litų ir 25 litai už egzempliorių. Lengva Amerikiečiams būtų jį prapatinti Amerikoj, o knygynams ir uždirbti.

Pasilieku su pagarba ir laukisiu sekmingo atsakymo J. Rimkus-Šilietis, Gimnazijos mokytojas, Šiauliai, Pasodnės g. 37.

Čia tik paskelbiu paties g. Rimkaus-Šilietio laišką, o dokumentus rašytus prancuzų kalboje negalima, nes "Sandaros" spaustuvi ir raidžių neturėtu (o išversti, negalite?—Z.) ir skaitytoms nenaudinga. Tame dokumente giriamas Šilietis už knygos parašymą ir už teisingai atvaizduotas paveiklus.

Čia "Sandaroje" negaliu nuo savęs platesnės recenzijos apie veikalą "Vokiečių Okupacija Lietuvoje" parašyti, nes veikalą turėjau pas save tik pora dienų — išsiunčiau "Sandarai." Kiek pamenu tekastas lietuvių ir angli kalbomis. Paveikslai — braižiniai ant kiekvieno puslapio.

Knyga didelio formato ir storo. Joje išpasakota beveik visi lietuvių vargai nuo pat pradžios karo su pabaiga karo, iki šių dienų. Žodžių, knyga turėtų rasti pas kiekvieną lietuvių namuose ir dažnai skaitytina. Taigi, ar neatsiras Amerikoje nei vienas knygynas arba laikraščių leidėjai (bendrovės, panašios kaip "Vienybė," "Dirva" ir k.), kurie paims nors pora trejetą šimtų veikalų "Vokiečių Okupacija Lietuvoje" ir pardavinės Amerikoje. Paveikluotas knygas, albumus lietuvių greitai perka, taigi knygynams paėmusiems g. Šilietio knyga nebus nuostolių.

T. M. D. šiuo tarpu negali paimti, nes ji turi savų knygų daugybę ir visus savo pinigus yra įdėjusi į išleidimą Wells'o "Pasaulio Istorija."

Pagelbėkite Lietuvos darbuotojui, autoriui veikalą "Vokiečių

Okupacija Lietuvoje." Jei iš TMD. narių atsirastų asmenų, kurie norėtų įsigyti minimą veikalą, galėtų pinigus prisiųsti TMD. Centriui, o jis pasistengs užsisakiusiems knygas išrašyti.

J. Sekys,
TMD. Sekretorius

ATSILIEPIMAS.

Šiais metais, gegužės 11 ir 12 dd. Tėvynės Mylėtojų Draugijos Seimas bus Worcester, Mass. Per 27 metus TMD. nešė kultūrinę naudą lietuvių visuomenei, leisdamas naudingas knygas ir skleisdama apšvietą lietuvių kolonijose. TMD. dabar leidžia didelį veikalą, Welso Istoriją, kurią kiekvienas turėtų įsigyti. Kad įsigijus ją, kiekvienas lietuvis turėtų rašyti prie TMD. Prisirašęs, gaus ją dovanai.

Tad mes šaukiame į lietuvius, kad rašytųs prie vietinių kuopų, arba tvirtų naujas kuopas, nors iš penkių narių, taip, kad šis sekantis Seimas galėtų pasigirti nors tukstančiu naujų narių. TMD. kuopos turėtų sukursti prie darbo.

Seimo rengimo komisija ragina jus dėtis prie TMD. Užsimokėsi \$1.00, bet naudos apturėsi keleriopai sykiu, daugiau, negu tas doleris vertas. Su reikalais galit kreiptis prie TMD. sekretoriaus, 101 Oak St., Lawrence Mass., arba prie TMD. Seimo rengimo komisijos, 29 Endicott St., Worcester, Mass.

Seimo Rengimo Komisija:
Dr. Birutė Bernotaitė,
Juzė Rautkytė,
P. A. Dėdynas,
M. Keselis.

A.L.T.S. Kuopų Viršinių

ADRESAI.

- 1 Brooklyn, N. Y.
- A. Mikalauskas, 123-125 Grand St.
- 5 kp., Baltimore Md.
- K. Keidošius, 613 Redwood St.
- 7 So. Boston, Mass.
- S. Mockus, 266 Bolton St.
- 9 kp., Cambridge, Mass.
- V. A. Visminas, 7 Broadway Terrace
- 10 New Haven, Conn.
- V. Alksnis, 106 View St.
- 11 Waterbury, Conn.
- A. Orantas, 512 Wilson St.
- 12 Lawrence, Mass.
- F. A. Krncevičius, Sta. 12 BOX 476
- 13 kp., Westfield, Mass.
- M. Žvalionis, 8 White St.
- 14 kp., Frackville, Pa.
- K. Makuškas, 132 N. Balliet St.
- 15 Bridgeport, Conn.
- J. J. Gecevičius, 465 Lafayette St.
- 16 kp., Worcester, Mass.
- A. Kriaučialis, 81 Endicott St.
- 17 Grand Rapids, Mich.
- Greičaitis D., 1425 Hamilton Ave.
- 18 Cleveland, Ohio.
- J. P. Garmus, 1329 St. Clair Ave.
- 19 Newark, N. J.
- M. Dvareckas, 138 New York ave.
- 20 kp., Haverhill, Mass.
- J. Zavadskas, 62 Margin St.
- 21 Rochester, N. Y.
- A. Galinskis, 13 Mill St.
- 22 Newton Upper Falls, Mass.
- S. Pačkauškas, 9 Riverside St.
- 23 Chicago, Ill.
- K. J. Semaška, 1834 Wabansia ave.
- 24 kp., Montello, Mass.
- A. Jazukevičia, 161 Ames St.
- 25 Chicago, Ill.
- K. Vilkevičius, 656 W. 47th St.
- 26 Portsmouth, N. H.
- Jonas Peckus, 129 Bartlett St.
- 27 Pittston, Pa.
- A. Galinskis, 123 N. Mains St.
- 28 kp., McAdoo, Pa.
- J. Matonis, Box 521
- 29 Detroit, Mich.
- K. Šnuolis, 9515 Cardoni ave.
- 30 Brooklyn, N. Y.

- Ed. Zukauskas, 724 Ocean Parway
- 31 Rockford, Ill.
- A. Savickas, 1113 Montague.
- 32 kp., New Britain, Conn.
- V. Vitukinas, 423 Church St.
- 33 kp., Norwood, Mass.
- J. M. Pečiulis, 37 Dean St.
- 34 Dayton, Ohio.
- M. K. Mockevičius, 103 Valley St.
- 35 Racine, Wis.
- M. Kasparaitis, 1420 Howe St.
- 36 Pittsburgh, Pa.
- J. Virbickas, 149 Moultrie St.
- 37 Long Island City, N. Y.
- A. Repečka, 283 Jackson Ave.
- 38 Paterson, N. J.
- J. Dutkus, 10 Harrison St.
- 39 Elizabeth, N. J.
- B. Kopustaitis, 231 Pine St.
- 40 West Lynn, Mass.
- V. Valkevičius, 431 Summer St.
- 42 kp., Philadelphia, Pa.
- S. Civilis, 2634 E. Ontario St.
- 43 kp., Pittsburgh, Pa.
- J. A. Katkus, 1219 Beaver ave.
- 45 kp., Cliffside, N. J.
- J. A. Karsokas, P. O. BOX 236.
- 46 Hartford, Conn.
- G. Levišauskas, 144 Affleck St.
- 47 Tamaqua, Pa.
- Apanavičius A., 500 E. Union St.
- 48 Kenosha, Wis.
- Pr. Zakareviče, 39 N. Edward St.
- 49 Lowell, Mass.
- A. Gaidys, BOX 576
- 50 Canton, Mass.
- J. Šimauskas, 236 Mechanic St.
- 54 Lewiston, Me.
- J. N. Čerėškėvičia, P. O. Box 197
- 55 Wilkes Barre, Pa.
- J. Mickevičius, 59 Harkins Lane.
- 56 kp., Wanamie, Pa.
- Alena Frankiūtė, P. O. Box 27
- 57 kp., Union City, Conn.
- Fel. Vilkas, 548 High St.
- 58 kp., Homestead, Pa.:
- Bol. Mikelionis, 334 Second St.
- 59 Thompsonville, Conn.
- J. F. Makoveckas, 51 Pleasant St.
- 60 Ansonia, Conn.
- A. Gudžiūnas, P. O. BOX 436.
- 63 Perth Amboy, N. J.
- J. Zaveckas, 719 Carson Ave.
- 64 Binghamton, N. Y.
- A. Lepa, 37 Lake Ave.
- 65 Scranton, Pa.
- Mrs. K.A. Garmus, 1102 Pierce St.
- 67 Amsterdam, N. Y.
- J. Kristonaitis, 34 John St.
- 68 Providence, R. I.
- A. Gumauskas, 111 Bernon St.
- 69 Kingston, Pa.
- S. Tamulevičius, 11 W. Grove. St.
- 72 kp., Los Angeles, Cal.
- A. Jasulis, 315 W. 67 St.
- 73. Greenfield, Mass.
- S. J. Kazlauskas, 5 Laurel St.
- 74 kp., Bristol, Conn.
- J. Zubrickas, P. O. BOX 83
- 75 kp., Chicago, Ill.
- S. Grišius, 1822 So. Halsted St.
- 76 kp., Cicero, Ill.
- J. Strumskis, 1220 S. 49-th ave.
- 77 kp., Chicago, Ill.
- J. Vaišvilas, 4600 S. Paulina St.
- '8 Motery kuopa, So. Boston, Mass.
- O. Ivaškevičienė, 1622 Columbia Rd.
- 79 Motery kuopa, Pittsburgh, Pa.
- A. Akelaitė, 2217 Sarah St.
- 80 kp., Chicago, Ill.
- V. Brazauskas, 2217 W. 23-rd Pk.
- 81 kp., Hulson, Mass.
- S. Trakimas, 7 Mason St.
- 82 kp., Brighton, Mass.
- S. Raila, 17 Waverly St.

P. S. — Jeigu kurių antrašai būtų negerai paduoti, malonėkite pranešti tai pataisysime.

LIETUVOS STUDENTŲ MARSRUTAS.

Kovo 28 d. Kulpmont, Pa.
Kovo 30 d. Shenandoah, Pa.
Kovo 31 d. Mt. Carmel, Pa.
Bal. 2 d. Pittsburge, Pa.
Bal. 3-7 dd. Pittsburge ir apyl.
Bal. 9 d. Youngstown, Ohio.
Bal. 11 d. Akron, Ohio.
Bal. 12-16 dd. Cleveland, Ohio.
Bal. 17 d. Toledo, Ohio.
Bal. 18-23 dd. Detroit, Mich.
Bal. 24-26 Grand Rapids, Mich.

Nuo balandžio 27 d. Chicagoje.

Visuose prakalbų rengimo ir aukų rinkimo reikaluose prašome rašyti komiteto antrašu:
Liet. St. Bendr. Rėm. Komit.,
495 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NENUSIGASKIT— JIS TIK IEŠKO BAMBINO Kaina 35c. apšiekose

Jis žino kur motina laiko Bambino... jis žino, kad jis jo nori. Kudikiui Bambino reikia tiek, kiek išėmimas iš šėpos skanios vaisių kešės.

BAMBINO
Reg. S. V. Pat. Blur

yra nepavojingas—pasekmingas—saldaus skonio vidurių paltuosuotojas.
Kudikiui mėgsta jį. Jie net prašo daugiau.
Jei jusų kudikis neramus, turi aptrauktą šleuvis, negali ramiai miegoti, labai verkia tarsi skausmų kankinanmas, tat išvalykite jo sistemą su lengvu vidurių paltuosuotoju, tokiu kaip Bambino. Jis jims su noru ir daug geriaut jausis nuo jo. Į kelias valandas nemalonus simptomai turės pranykti.

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th Street, BROOKLYN, N. Y.

Lietuvos Albumas

Didelė 435 puslapių knyga, kurioje 288 puslapiai viet tik paveikslų įvairių Lietuvos profesosakų bei veikėjų, butent: profesorių, advokatų, gydytojų, kompozitorių, dailininkų, generolų, karininkų, vyskupų, kunigų bei šiaip įvairių grupių. Gį kiti 147 puslapiai, tai aprašymas kairių veikėjų gyvenimų. Ši knyga yra labai graži ir naudinga kiekvienam. Jos kaina tik \$3.50. Reikalaudami siųskite ir pinigus adresuodami:

SANDARA,
327 E St., So. Boston 27, Mass.

"DIRVA" PERSIKĖLĖ NAUJON VIETON.

"DIRVA"

Mokslu, Literaturos ir Politikos Sąvaitraštis

Išėina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams \$2.00
Lietuvon metams \$3.00
Pusei metų pusę kainos.

"Dirvos" Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

"DIRVA"
3352 Superior Ave. Cleveland, Ohio.

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PASALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI \$500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.56 pomirtinių. Pasalpų išmokėta \$247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynė" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinės skyriai — \$150, 300, 600 ir 1,000.
Pasalpos skyriai — \$6.00, 9.00, ir 12.00 į savaitę.
platesnių informacijų/kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

VIENYBĖ

Eina tris sykius savaitėje. "Vienybėje" talpinama daugybė įvairių straipsnių, pasakų bei daugybė lietuvių žinių. "VIENYBĖ" yra vienas iš seniausių lietuvių laikraščių Amerikoje ir jau sukako 38 metai kaip "VIENYBĖ" bepaliovos gina lietuvių reikalus.

"VIENYBEJE" rasite satyros dalį "TARKA", kur tarkuojama kailis visiems užsitarnavusiems kritika.

"VIENYBĖ" yra vienas iš didžiausių lietuvių laikraščių Amerikoje ir jos prenumerata yra \$4.00 metams. Pavienis numeris siunčiamas visiems dovanai pasiūrejimui. Metiniai "Vienybės" skaitytojai aplaiko VIENYBĖS METRAŠTĮ dovanai

"VIENYBĖ" užlaiko didelį KNYGYNĄ, spaudina ir parduoda knygas, paveikslus, rašymui reikalingus. Siunčia pinigų ir parduoda laivakortes. Reikalauk "Vienybės Katalog.

V. I. E. N. Y. B. Ė
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NAUJIENOS

Pirmas didžiausias ir geriausias dienraštis pasaulyje. NAUJIENAS leidžia darbe žmonėms darbe žmonėms. NAUJIENŲ Metinė Biznis Knyga ir Almanakas, 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems, kurie užsiprenumeruos NAUJIENAS. NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje \$7.00. Lietuvoje \$8.00.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nufermintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokią Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šakny.

Mes laikomė užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėjusio reumatizmo, nuo ausilpašijimo, nuo stėnų, nuo kraujavimų, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taigi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausių vaistų suteiktiame. Nuo patrukime del vyrų ir moterų. Atsiminkite! Jeigu pirksite pas mus, sužėdysite pinigų ir sveikatą. Ateikite pas mus, o mes jums pataršausime kuogeriausiai. Pašaukite geriausias daktaras per telefoną visai uždėk.

D. CABITT
BOSTON MASS. 100 SALEM STREET

Vietos žinios.

PAGAVO DU AUTOMOBILIŲ VAGILIUS.

Thomas McDonough ir Harry Burns, abu gyvenanti 105 Broadway, So. Bostone, yra sumiti ir padėti po \$10,000 kaucijos, kaip kaltinami automobilių vagime.

Jiedu pereitą savaitę pagriebė T. J. Logano, nuo 332 K St., automobilių ir leidosi So. Bostono gatvėmis, norėdami pabėgti, bet policija patėmijus norėjo sulaukyti, užtai tarp policijos ir jų ištiko apsišaudymas iš revolverių. Nežiurint, kad net keliose gatvėse buvo apsišaudymas, bet vistiek jie neištruko.

So. Bostone automobilių pavogimas yra tankus, yra pavogę kelis lietuvių automobilius. Sakoma, kad tie pagautieji būvę vagių vadai.

BEVILTIS NORĖJO NUSIZUDYTI.

Tulas Micholas Arontas, 39 m., 50 Waltham St., sergantis žmogus, netekęs vilties, kad pasveiks, pasiėmė britvę ir persiėpiovė gerklę. Šeimininkė rado jį aptekusį kraujuose ir atidavė miesto ligoninėn.

LIETUVOS KARIUOMENĖ JUDAMUOSE PAVEIKS-LUOSE.

Pereitą savaitę Washington Theatre, prie Washington St., Bostone, tarp kitų judamų paveikslų buvo rodoma ir Lietuvos kariuomenės raitelių divizija su generolu žukausku priešakyje. Parašai paaiškinimui padėta: "Lithuania Wilno, Small New Country Lithuania, but strongest Army in Baltic States."

Šį smarki kariuomenę taipgi buvo pavadinta "Iron Wolf," reiškia "Geležinis Vilkas." Jos atvaizdinta didelis vikrumas ir smarkumas kas žiūrėtojuose padarė didelį įspūdį.

GERBIAMIEMS MUZIKAMS.

Šiuomi pranešu, kad dabar jokių savo veikalų statymui teikti negaliu dėl mano rengimosi važiuoti Lietuvon. Kas turi skolinę mano veikalus, prašau man juos gražinti iki gegužės 15 d., nes man jie reikalingi turėt pas save prieš išvažiuosiant.

M. PETRAUSKAS.

769 Broadway, So. Boston, Mass

"KELEIVIO" PRANEŠIMAI.

"Keleivis" No. 12 trumpose pastabose prašo Kasmauskos, kad aprašytų viešai apie kokį koncertą ir Kalvį. Taip Kasmauskos buvo vasario 17 d. koncerte, betgi Kasmauskas ne vienas ten buvo — buvo vis. "Keleivio" kompanija ir matė visą to vakaro judėjimą, tai kam dar klausiti manęs? Taip šei, kad "Keleivis" keeliauna, nežinodamas kelio. Nežinia, kaip tas p. Michelsonas suranda savo gręžinį? Nejaugi klaidžioja po So. Bostoną, kaip vištukas įšėskodamas savo kvatieros? Nežinia, kaip "Keleivis" arba jo redaktorius gali vesti geru ir neįdomiu keliu žmones, patsai nežinodamas kur jisai eina ir ką jisai daro, taip kaip tas žydas: ar eina, ar aukštai saulė bet klausia pas kitą. Taip išei, kad Kasmauskas viešai aprašyti tą koncertą nemato reikalo, nes ponas Michalkievicz savo akimis matė, ir gali rašyti taip. kaip jam patinka. Kaslink Kalvį, aš turiu pasakyti, kad Kalvis negali buti joks kitas sutvėrinimas, kaip tik žmogus.

Jonas Kasmauskas.

VIETINĖS PASTABOS.

Koks tas "Keleivio" redaktorius juokingas žmogus — žiuri ir nemato! Pats buvo 17 d. vasario Kubiliaus koncerte ir matė visą dalyką ir dar prašo Kas-

mausko, kad aprašytų to koncerto nepasisekimą.

Kas atsitiktų su tokiu vadu, kaip "Keleivio" redaktorium, jei jam būtų paduota vesti Lietuvos kariuomenę kariauti prieš lenkus? Beabejo, karė būtų pralosta su tokiu vadu. O gal, pats budamas prošešanas, tyčia pavestų mus kariuomenę lenkam.

Neužilgo laiko J. Stepanaitis bus pianistas — dabar pradėjo įieškoti moteriškės, katra galėtų pamokinti kaip prajinti. Kaip atrodo iš šalies žiurint, tai Stepanaičiui būtų geriau mokintis vargonus gražinti, nes galėtų gauti džiabą šv. Jono žinyčioje už vargoniną. Pasiskubink, broji, nes dabar yra proga.

SVEČIAL.

Šią savaitę Sandaros Redakciją bei adm. atlanke V. Vitukinas, Conn. Sandariečių Apskričio organizatorius iš New Britain, Conn., kuris pareiškė, kad Conn. Sandariečių veikimas kasdien didėja ir pasitiki, kad kaip Seime, taip ir po Seimo, Conn. Apskritys nebus atsilikęs nuo kitų.

Taipgi lankėsi A. Kriaučialis, žymus Sandariečių vietos veikėjas, A. J. Gotautas, N. A. Sandariečių Apskričio raštininkas ir J. Dirvelis, Dailės Draugijos "Aušrelės" vedėjas, kur jo vadovaujama "Aušrelė" šiandieną dailėje užima pirmą vietą Worcesterio lietuvių tarpe. Taipgi Worcesteriečiai pareiškė, kad vis su smarkumu rengiasi prie Sandaros Seimo, kad atstovus kotinkamiausiai priėmus.

APVOGĖ POLICIJOS VIRŠININKO NAMĄ.

CAMBRIDGE, Mass. Kada Cambridgeaus policijos viršininkas išėjo pažiūrėti kumštynių, tai vagiliai įsilaužė į jo namą ir pagriebė sidabrinių daiktų vertės \$300. Reiškia, vagiliai aplankė netik paprastus gyventojus, bet ir policijos viršininkus.

UŽSINUODINO GAZU.

Tulas Thadeus Shad Dorchesterje savo kambaryje atsisuko gėsa ir norėjo užsinuodyti, bet jo moteris laiku tai patėmijo ir dar jį gyvą spėjo atiduoti į miesto ligoninę.

NORĖJO ISEKSPLIODUOTI NAMĄ.

Trys jauni vaikėzai norėjo išeksplioduoti namą tulo Michael Eisenstein, 81 Columbia Rd., Dorchester. Namo savininkas laiku pasižiūrėjo per langą ir patėmijo tris vaikėzus besidarbuojant apie jo namą. Tada jis nuėjo laiptais pažiūrėti, kas daroma, tai vaikėzai palikę bombą nubėgo. Tada jis skubiai nuėjo į policijos stotį ir apie tai pranešė. Atvykus policija rado bombą neekspliodavusią, kurią paėmė istyrinėjimui.

PARDAVĖ ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ.

Buvusi Kodžio čeverykų krautuvė perėjo į kitas rankas. Ją nupirko MER—BRO, kur dabar ir bus užvardinta MER—BRO SHOE STORE, 377 W. Broadway, So. Boston, Mass. Mer-Bro išpirmiaus turėjo keturias čeverykų krautuves, ši bus penkta, kur So. Bostono gyventojams bus proga gauti gerus čeverykus dideliame pasirinkime. Naujas savininkas krautuvę mano atidaryti šios savaitės pabaigoje.

GIRTUOKLIAI GELBSTI APMOKĖTI RANDĄ.

Brocktone policija užtiklo girtuoklių lizdą pas tulą William Pushkis, 167 Quincy St. Teisme Pushkis aiškinasi, kad jis pardavinėja munšainą dėlto, kad jam tos įeigos pagelbėtų randas

užmokėti. Nežiurint, kad jis ir aiškinosi, jog tas įeigas sunaudoja reikalingiems savo gyvenimo reikalams, bet teisėjas jo nepasigailėjo ir pasiuntė į psitaissymo namą dviem mėnesiams laiko.

NUBAUDĖ DEGTINĖS ŠMUGELNINKĄ.

Dorchesterje laivukų prieplaukoje palei Freeport St. policija sugavo John Russo, beliojuojant iš laivuko ir vežimą degtinę, kurią jis gaudavo nuo atvežtų laivų palei Amerikos vandenyną. Russo gavo už tai užsimokėti \$100 ir neteko viso užrubežinio "tavoro."

RADIO STOTYJ.

Kauno klausomoji radio stotis gauna iš pasaulio ne tik žinių, bet joje galima pasiklausyti ir dainavimo bei muzikos, atliekamu toli nuo Kauno — užsienyje. Vasario 21 d. teko joje atsilankyti. Stoties viršininkas karo valdininkas p. J. Sniečkus maloniai suteikė paaiškinimų apie stoties įrengimą, darbą. Kauno klausomoje radio stotyje yra du radioimtuvai, kuriuos aptarnauja kelios pakaitos kareivių. Dirba stotis dieną ir naktį su mažomis pertraukomis. Žinios gaunama iš įvairių kraštų įvairiomis kalbomis. Joms priminėti aptarnaujantis personalas moka tam tikrą ženklių abecelę. Gautas žinias skelbia spaudoj Lietuvos Telegramų Agentura "Elta."

Ta proga teko pasiklausyti ir radio koncerto. Pirmiausia koncertą davė Konigsrunstehauseno stotis ties Berlinu. Iš ten buvo skambinta ir dainuota. Girdėti buvo nevisai patenkinamai, nes kliudė atmosferos išsitaismai ir kitų radio stočių veikimas. Tačiau kaip nustebo klausiusieji išgirdę dainuojant gryną, malonų vyrišką balsą iš Manchesterio (Anglijoje). Koks tolis! O įgauta įspudžio, kad buvo dainuojama čia pat — netoli. Šio solo pasiklausyta su pasigėrėjimu, juo labiau, kad klausyti nebuvo kliudoma.

Charakteringa tai, kad, kaip aiškina p. viršininkas, radio koncertą gali girdėti ir bet kuris Kauno telefonų abonentas, tik jo telefonas turi but sujungtas su radio stotimi. Bet tuomet koncertas daug silpniau būtų girdimas pačioj radio stotyj. Bendrai radio koncertai duodama beveik kasdien, bet klausoma jų retai, nes tuo metu žinias tegali priminėti ne abu, bet vienas radioimtuvas.

Jeį jums Reikalinga

Pentorius

Matykite Jackų J. Starkų. Ofisas 350 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. S. Boston 0212.

Trindamas su Ruffles Ištinski Pleiskanos Lauk.

Nežina, kaip viš diena — jys net žino, kaip išlikti iš šios kaitalios? Jūs daugiau pleiskanos formos iš jys galvės, suteršia jys drabužius, daro nemalonius kvapavimus ir jys geriam, ir vis nepasiekiamai išlikti!

Ruffles

tai prašins. Ruffles yra toniku galvos odai ir plaukams. Ruffles yra pleiskanų naikintojas su puikiais pasiekimais.

Ir tamsa nėra jokios paslaptis. Ruffles yra sudarytas gabijų ir patyrusių chemikų, kurie išdirbo formulą specialiai paskirta smalkinimui pleiskanų perų — ir Ruffles atlieka savo darbą.

Pamėginkit bonka! Įrinkit truputį Ruffles į savo galvos odą kasdien apie per savaitę laiko. O komet pleiskanos jau išnyks, tonetis nuostabūs, karta nuo karto ir pleiskanos jys daugiau niekuomet nekankins! Tik 6c. už bonką. Galima gauti aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Velykų Atvirutės

Gavome iš Lietuvos Kauno spaudintų 6 skirtingų spalvų Velykoms atviručių. Atvirutės gražiai atspaudintos papuoštos tautinėmis spalvomis, tinkamos siųsti Velykų pasveikinimams. Jų kaina tik po 5 centus viena. Patartina kiekvienam įsigyti šias atvirutes ar laikyti savo knygynelyje arba pasiuntinėti savo draugams kaip Velykinį pasveikinimą. Kadangi Velykos jau netoli, tai reikalaukite greitai, kol dar neišbaigėme.

S A N D A R A

327 E St.,

So. Boston, Mass.

TEATRAS

BLINDA

Keturių Veiksmų ir vieno Paveikslu Drama, PARASE ŽEMKALNIS.

Rengia A. L. T. Savidaros 82 kp., Brighton, Mass. SUBATOJE, BALANDŽIO-APRIL 12 D., 1924 M. LIETUVIŲ SALEJE,

26 Lincoln St.,

Brighton, Mass.

Pradžia 7:30 val. vakare.

"Blindos" veikalo turinys paimtas iš paskutinių baudžiavos laikų atsitikimų Lietuvos žemaitijoje.

Atvaizdina Garsų žemaičių Razbaininką. Kadangi "Blindos" veikale dalyvauja 27 aktoriai, o mes rengėjai, esame pasiriję tinkamai perstatyti "Blindą" tad turime surinkę gabiausias aktorius iš visos Naujosios Anglijos (didžiuma iš So. Bostono) žemaičių Razbaininkų dainą, dainuos "GABIJOS" vyrai iš So. Bostono. Tad tikriname, kad nesigailėsite atsilankę.

Įzanga \$1.00, 75c., ir 50c.; vaikams 10c.

Kviečiame, A. L. T. S. 82 kp.

Išvažiuoju

Išvažiuoju Lietuvon, todėl parduodu savo Grand Parlor pianą, vertės apie 2 tūkstančių dol. ir taipgi baldus (rakančius). Parsiduoda ir mano namas. Atsiskaud Agenturoj A. Ivaškevičiaus.

Mikas Petrauskas

769 Broadway,

So. Boston, Mass.

PARSIDUODA DIDELĖS IR MAŽOS FARMOS CONNECTICUT VALSTIJOJE.

1. Už \$19,000, be galvijų \$15,000. 7 budinkai, namas su 14 kambarių, šiltas ir šaltas vanduo, maudynės, šviesos, 38 karvės, 6 arkliai, 425 vištos, 5000 kortų girios, 30,000 pėdų materio, 780 akrų žemės, visos reikalingos mašinerijos, trys mylios į 3 miestus.
2. Už \$17,500 viena mylė įmiesta. Prie paštavo kelio, gazolino ir aliejaus stotis, visas marketas pri durų. Įplaukų į metus \$9000. 8 rūmų namas, 5 budinkai, 27 karvės, 2 arkliai, burys vištų, 6 kiaulės, visa reikalinga mašinerija, 1000 kortų malkų ir materio ir 3000 akrų geros žemės.
3. Už \$10,800 Farma ir biznis pačiame mieste. 9 kambarių namas, elektros šviesa, 6 kiti budinkai, malunas, lentų piovykla, ledaunė, 2 arkliai, 2 karvės, 100 vištų, 35 akrai dirbamos žemės.
4. Už \$12,000, pačiame mieste, 14 kambarių namas, elektros šviesa, šiltas ir šaltas vanduo, 6 kiti budinkai, 13 karvių, 2 arkliai, burys vištų, 6 kiaulės, 2 dideli sodai, kas metai gauna po \$500 už obuolius.
5. Už \$4,500, 9 kambarių namas su elektros šviesa, 4 kiti budinkai, 11 karvių, 1 arklys, burys vištų, 4 kiaulės, 95 akrai žemės, tik viena mylė iki miesto.
6. Už \$2,300, 12 kambarių namas, 3 kiti budinkai, 3 karvės, 1 arklys, tik 1 ir pusė mylios iki miesto.

Turime ir daugiau visokių farmų, kurių čia neskelbiam. Dėl platesnių informacijų laišku arba ypatingai kreipkitės:

A. SAMALIUS
P. O. BOX 55, WAUREGAN, CONN.
ARBA
J. YANUSAS.
359 W. 4th ST., SO. BOSTON, MASS

GERIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam, sumainom namus, ukas, biznius ir visokią privatišką nuosavybę, taipgi skolinam pinigų, perkam ir parduodam MORGICIUS. Apdraudžiame (Inšurimam) visokią turta nuo ugnies ir nuo visokių nelaimių. Mes visiems suteikiame greitą ir teisingą patarnavimą. Taigi visais viršminėtais reikalais kreipkitės pas
OLSEN'S REALTY COMPANY
409 W. Broadway, Room 3, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0243. Savininkas D. J. OLSEIKA.

GERIAUSI ČEVERYKAI

Gaunami Lietuviškose Krautuvėse
Brockton Shoe City Store

163 Lawrence St.,
Lawrence, Mass. ir

JUSTINAS MICKEVICIUS 146 Ames St. Montello, Mass
Musų krautuvėse galima gauti naujausias mados čeverykus, dėl vyrų, moterų ir vaikų, geriausių čeverykų išdirbusių Brocktone.

PARSIDUODA

PARSIDUODA PIGIAI

3-jų šeimynų, 17 kambarių namas, visi improvementai, geriausioj vietoj City Pointe; prekė tik \$9700.

PASKOLOS.

Perkame ir parduodame mortgadžius, taipgi duodame ir surandame paskolas ant namų.

A. IVAS.

110 Tremont St., Room 508,
Boston, Mass.

arba

361 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. Main 6467.

Vienatinė Lietuviška Bostone

APTIEKA

Receptus sutaisom Europos ir Amerikos Doktorų.

Užlaikom visokius vaistus, nuo įvairių ligų. Taipgi visokias šaknis, žoles ir žiedus. Tikra Lietuviška Trejanka 50c. Prisiunčiame Vaistus ir per pašta.

Oficialiai įgaliotiniai Lietuvos "VAISTIJOS."

Jeigu kokių nors vaistų negautumet kitur, rašykite pas mus, mes turime. Atsakymui prisiųskite pašto ženklelį.

K. ŠIDLIAUSKAS

Provizorius.

373 W. Broadway.

So. Boston, Mass.

Geriausią Pirkti

Cambridge 6 šeimynų namas, po 6 kamb. visi įtaisai. Randų \$5600 į metus; įnešti \$5000, kaina \$83,000.

Cambridge, 3 šeim. namas, po 5 kamb. visi įtaisymai, geram padėjime ir geroj vietoj. Raneša \$1142 į metus. Kaina \$9000, įnešti \$3000.

Cambridge ant Hampshire St. 2 šeim. namas ir štoras. Kaina \$9000, įnešti \$2000.

M. J. KASTANT

Innman Bldg. Innman Sq.,
Room 4, Cambridge, Mass.
Tel. Univ. 1127-R.

Dr. Tessmer

DENTISTAS

306 Main St., Worcester, Mass. viršuj "Iver Johnson" krautuvė. Patyręs dentistas prieinamos kainos. Atdara 9 A. M. iki 6 P. M. Nedėliomis 11 iki 12 P. M. Tel. 3310 Park.

Dr. H. M. Landau

GYDYTOJAS, CHIRURGAS
220 Hanover St. Boston, Mass
Telefonas Richmond 0380
Specialistas vyrų ir moterų slaptų ir chroniškių ligų.
Valandos: nuo 9 ryte iki 8 vakare. Nedėliandiais iki 5 v. vakare. Patarimai dykai.

Tel. So. Boston 3520
Namių Tel. Aspinwall 0670

ADVOKATAS

A. O. ŠALNA (SHALNA)

LIETUVIS ADVOKATAS

Baiges du Universitetu Cornell University su A. B. M. Washigton Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name (antros lubos)
366 W. Broadway, So. Boston.

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietos ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu kogeriausiai ir už pigiausia kainą negu kiti. Į apielinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu:

P. J. AKUNEVICIUS.

258 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

Office Tel. 381.

Gyvenime Tel. 2634-J.